

**УНИВЕРСИТЕТ "ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ" – БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО МЕДИЦИНА**

**КАТЕДРА „ВЪТРЕШНИ БОЛЕСТИ, ФАРМАКОЛОГИЯ, ПЕДИАТРИЯ,
СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА, МЕДИЦИНА НА БЕДСТВЕНИТЕ СИТУАЦИИ,
КОМПЮТЪРНИ ТЕХНОЛОГИИ И ЛАТИНСКИ ЕЗИК“**

УТВЪРЖДАВАМ:

ДЕКАН:

/Доц. д-р Румяна Янкова, в.и.д./

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Учебна дисциплина:	"ДИГИТАЛНО ЗДРАВЕ И ТЕЛЕМЕДИЦИНА"
Специалност:	МЕДИЦИНА
Професионално направление	7.1 МЕДИЦИНА
Образователно-квалификационна степен:	МАГИСТЪР
Форма на обучение:	РЕДОВНА
Професионална квалификация	ЛЕКАР

Бургас, 2022 г.

ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

1. ОБЩИ ПАРАМЕТРИ НА ДИСЦИПЛИНАТА					
Общ хорариум (часове):		60		Кредити:	
				2	
Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост		Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост	
30	30		1	1	
Вид на дисциплината/ Избираема	Брой часове в седмица: /лекции + упражнения/ 1+1		Курс: II	Семестър IV	
2. УЧЕБНИ ФОРМИ					
Аудиторна заетост:	Часове	Кредити	Извънаудиторна заетост:	Часове	Кредити
Лекции	15	0,5	Консултации (работа с преподавател)	10	0,3
Практически занятия	15	0,5	Самостоятелна работа	20	0,7
3. ОЦЕНЯВАНЕ И КОНТРОЛ					
Форми за оценяване и контрол					Относителен дял в общата оценка
Сесийно оценяване: изпит					0,4
Семестриално (текущо) оценяване:					0,6
Форми на семестриален контрол:					
- Колоквиум с писмена част и устно препитване					0,7
- Семинарни занятия – практично изпитване и тестова част					0,3

АНОТАЦИЯ

на дисциплината “Дигитално здраве и телемедицина“

Предназначение на учебната дисциплина

Дисциплината „Дигитално здраве и телемедицина“ е предназначена за студентите от II-ри курс, образователно-квалификационна степен “магистър”, специалност „Медицина“. Дигиталното здраве, изкуственият интелект, телемедицината, преносимите сензори, виртуална реалност – тези нови технологии ще променят изцяло начина, по който пациентите и лекарите възприемат здравеопазването. Тези нови технологии, ще повлияят значително медицинската практиката и предоставянето на здравни грижи в близко бъдеще. Допълнително пандемията от коронавирус предизвиква експлозивно увеличение на нуждата от цифрови услуги, включително тези, свързани със здравето и медицината. В дисциплината се разглеждат тези нови направления в медицинската наука и тяхното практическо приложение

Цели

Да се придобият знания в областта на дигиталното здраве, телемедицината, изкуствения интелект, виртуалната реалност и тяхното приложение в медицината и здравеопазването

Структура на учебното съдържание

- лекционно изложение
- семинарни занятия
- дискусии
- самостоятелни и групови практически задачи
- анализ на готова статистическа информация, проучване на научна литература

Помощни средства за преподаване:

Мултимедийни презентации, дискусии, решаване на практически – клинично ориентирани задачи.

Оценка на придобитите знания.

При оценка на знанията на студентите се прилага комбинация от съвременни и класически методи.

Текущ контрол:

- ✓ Устно препитване при провеждане на практическото занятие
- ✓ Семинарни занятия – практично изпитване и тестова част

Очаквани резултати

След приключване на обучението студентите следва да имат следните знания и умения:

- Дигиталното здраве, телемедицината, изкуствения интелект, виртуалната реалност и тяхното приложение в медицината и здравеопазването

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА:

ТЕМАТИЧЕН ПЛАН НА ЛЕКЦИИ

1.	Телемедицина – същност, история, предизвикателства	2 часа
2.	Съвременни аспекти на дигиталното здраве – дигитална трансформация на здравеопазването и медицината	2 час
3.	Перспективи и бъдещо приложение на дигиталните технологии и телемедицината в медицината и здравеопазването	1 часа
4.	Дигиталното здраве и изкуствения интелект, виртуална реалност - перспективи за приложението им в медицината и здравеопазването	2 часа
5.	Дигитално здраве и телемедицината като средство за справяне със социално значимите заболявания	2 часа
6.	Дигитално здраве и телемедицината като средство за справяне с епидемичната ситуация причинена от COVID-19	2 часа
7.	Технологичното бъдеще на медицинските специалности	2 часа
8.	Цифрови здравни технологии, които ще променят дейността на специалистите по здравни грижи	2 часа
	ОБЩО	15 часа

ТЕМАТИЧЕН ПЛАН НА СЕМИНАРНИ ЗАНЯТИЯ И ПРАКТИЧЕСКИ УПРАЖНЕНИЯ

1.	Въведение и актуалност на темата	1 часа
2.	Дигитално здраве и телемедицина – същност, история	2 час
3.	Дигитална трансформация в здравеопазването	2 часа
4.	Дигиталното здраве и изкуствения интелект, виртуална реалност - перспективи за приложението им в медицината и здравеопазването	2 часа
5.	Съвременни дигитални тенденции, които ще променят бъдещите грижи за рака	2 часа
6.	Дигитално здраве и телемедицината като средство за справяне със социално значимите заболявания	2 часа
7.	Дигитално здраве и телемедицината като средство за справяне с епидемичната ситуация причинена от COVID-19	2 часа
8.	Технологичното бъдеще на медицинските специалности, премахване на бариерите в здравеопазването с 3D печат	2 часа
	ОБЩО	15 часа

КОНСПЕКТ ПО ДИСЦИПЛИНАТА
„Дигитално здраве и телемедицина“
специалност „Медицина“
Образователно-квалификационна степен „МАГИСТЪР“,

1. Телемедицина – същност, история, предизвикателства
2. Съвременни аспекти на дигиталното здраве – дигитална трансформация на здравеопазването и медицината
3. Перспективи и бъдещо приложение на дигиталните технологии и телемедицината в медицината и здравеопазването
4. Дигиталното здраве и изкуствения интелект, виртуална реалност - перспективи за приложението им в медицината и здравеопазването
5. Дигитално здраве и телемедицината като средство за справяне със социално значимите заболявания
6. Дигитално здраве и телемедицината като средство за справяне с епидемичната ситуация причинена от COVID-19
7. Технологичното бъдеще на медицинските специалности
8. Цифрови здравни технологии, които в бъдеще ще променят дейността на специалистите по здравни грижи

ЛИТЕРАТУРА:

Задължителна:

1. Лекционен курс в електронен вид по Дигитално здраве и телемедицина – доц. д-р Вл. Гончев
2. **Гончев, В.**, Преглед на някои съвременни приложения на дигиталните технологии в медицината и здравеопазването, Издателство Университет "Проф. д-р Асен Златаров", 2021 ISBN 978-619-7559-16-3
3. **Гончев, В.**, Дигитални здравни тенденции през 2021г. Blach Sea Journal of Medicine and Public Health 2021, ISSN 2738-8654 Vol. 4, 2022, 94-101
4. **Гончев, В.**, Технологично бъдеще на медицинските специалности, Blach Sea Journal of Medicine and Public Health, ISSN: 2738-8654 Vol. 2, 2021, 97-103
5. **Гончев, В.**, Някои дигитални здравни тенденции, които ще следим през 2021 година Управление и образование, 16 (6) 2021 ISSN 13126121
6. **Гончев, В.**, Цифрови здравни технологии, които в бъдеще ще променят дейността на медицинските сестри Управление и образование, 16 (6) 2021 ISSN 13126121
7. **Гончев, В.** Няколко съвременни тенденции, които ще променят бъдещите грижи за рака Blach Sea Journal of Medicine and Public Health, vol.1 2021, № 1, 6-9 ISSN: 2738-8654
8. **Гончев, В.**, Дигиталното здраве и изкуствения интелект - перспективи за приложението им в медицината, Сборник доклади от юбилейна научна конференция с международно участие „Нови подходи в общественото здраве и здравната политика“ Плевен, 26 – 28 ноември 2020 г. ISBN - 978-954-756-254-7, 194-196
9. **Гончев, В.**, Дигитално здраве, телемедицина и COVID-19, сп. Социална медицина, Брой 3, 2019г. ISSN 1310-1757 (Print) ISSN 2603-3739, 23-27

10. Mesko, B., Dhunn, Pr., The Technological Future of Medical Specialties, The Medical Futurist 2021
11. Mesko, B., Dhunn, Pr., Digital Health and the fight against COVID-19 pandemic 2020, The medical futurist handbook, 2020
12. Topol, Eric. The creative destruction of medicine : how the digital revolution will create better health care. New York: Basic Books. 2012 ISBN 978-0465025503

Препоръчителна:

1. Винарова Ж., М. Вуков, Учебник по телемедицина, ISBN 954-535-269-8, изд. НБУ, София, 2002
2. Винарова, Ж., П. Михова, CD „Workshop МИС Свогия“ ISBN 954-535-424-0
3. Михова, П., Телемедицински функции на медицинска информационна система София, 2014г
4. **Гончев, В.**, Дигитални здравни тенденции през 2021г, Blach Sea Journal of Medicine and Public Health 2021, ISSN 2738-8654 Vol. 4, 2022, 94-101
5. **Гончев, В.**, Технологично бъдеще на медицинските специалности, Blach Sea Journal of Medicine and Public Health, ISSN: 2738-8654 Vol. 2, 2021, 97-103
6. **Гончев, В.**, Някои дигитални здравни тенденции, които ще следим през 2021 година Управление и образование, 16 (6) 2021 ISSN 13126121
7. **Гончев, В.**, Цифрови здравни технологии, които в бъдеще ще променят дейността на медицинските сестри Управление и образование, 16 (6) 2021 ISSN 13126121
8. **Гончев, В.**, Няколко съвременни тенденции, които ще променят бъдещите грижи за рака Blach Sea Journal of Medicine and Public Health, vol.1 2021, № 1, 6-9 ISSN: 2738-8654
9. **Гончев, В.**, Дигиталното здраве и изкуствения интелект - перспективи за приложението им в медицината, Сборник доклади от юбилейна научна конференция с международно участие „Нови подходи в общественото здраве и здравната политика“ Плевен, 26 – 28 ноември 2020 г. ISBN - 978-954-756-254-7, 194-196
10. Караджова, Зл., **Гончев, В.**, Възможности за приложение на дигитално здраве и телемедицина в медицинския туризъм в контекста на пандемията Ковид 19, списание „Здравна политика и мениджмънт“ брой 20, 2020 г., ISSN 1313 – 4981 с. 229-232

Съставил програмата:

Доц. д-р Владимир Гончев/

Учебната програма по дисциплината „Дигитално здраве и телемедицина“ за специалност „Медицина“ е приета на заседание на катедра „Вътрешни болести, фармакология, педиатрия, социална медицина, медицина на бедствените ситуации, компютърни технологии и латински език“, Протокол № 6 от 08.03.22г.

Ръководител катедра:

(доц. д-р Владимир Гончев)

Учебната програма е приета и обсъдена на Факултетен съвет на **Медицински**
Факултет, Протокол № 25 от 10.03.22 г.

Научен секретар на ФС:

(гл. ас. д-р Руска Ненкова)

Университет "проф. д-р Асен Златаров" - БУРГАС

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА "ХАГНЬФРУНГЪ"

УТВЪРЖДАВАМ
ДЕКАН:

/проф. д-р Христо Бозов, д.м./

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Учебна дисциплина:	Диагностични методи и терапевтично поведение при пациенти с намаление на слуха
Специалност:	МЕДИЦИНА
Професионално направление:	Област на висше образование: 7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ 7.1. МЕДИЦИНА
Образователно-квалификационна степен:	МАГИСТЪР
Форма на обучение:	РЕДОВНА

Бургас, 2022 г.

ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

1. ОБЩИ ПАРАМЕТРИ НА ДИСЦИПЛИНАТА					
Обща учебна заетост (часове):		60		Кредити: 2	
Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост		Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост	
30	30		1.0	1.0	
Вид на дисциплината:	Брой часове в седмица: /лекции + упражнения/		Курс:	Семестър:	
Задължителна	1 + 1		II	IV	
2. УЧЕБНИ ФОРМИ					
Аудиторна заетост:	Часове	Кредити	Извънаудиторна заетост:	Часове	Кредити
Лекции	15	0.5	Консултации (работа с преподавател)	10	0.33
Практически занятия	15	0.5	Самостоятелна работа	20	0.67
3. ОЦЕНЯВАНЕ И КОНТРОЛ					
Форми за оценяване и контрол				Относителен дял в общата оценка	
Сесийно оценяване: Изпит				0.4	
Семестриално (текущо) оценяване:				0.6	
Форми на семестриален контрол:					
- Присъствие на учебни занятия				0.5	
- Активно участие в занятията				0.5	

АНОТАЦИЯ
на дисциплината
“ДИАГНОСТИЧНИ МЕТОДИ И ТЕРАПЕВТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ
ПРИ ПАЦИЕНТИ С НАМАЛЕНИЕ НА СЛУХА”

Предназначение на учебната дисциплина

Учебната дисциплина **“ДИАГНОСТИЧНИ МЕТОДИ И ТЕРАПЕВТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ ПРИ ПАЦИЕНТИ С НАМАЛЕНИЕ НА СЛУХА”** е предназначена за студентите от специалност **“МЕДИЦИНА”**, ОКС **„МАГИСТЪР”**, редовна форма на обучение.

Целите на учебната дисциплина **“ДИАГНОСТИЧНИ МЕТОДИ И ТЕРАПЕВТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ ПРИ ПАЦИЕНТИ С НАМАЛЕНИЕ НА СЛУХА”** са свързани с усвояване на диагностичните и терапевтични възможности при пациенти с намаление на слуха от проведен и невросензорен тип.

В съдържанието на дисциплината се засягат въпроси, свързани с видовете загуба на слух, възрастта на пациентите, етиологията и патогенезата на проблема, обективните изследвания на слуха и терапевтични подходи.

Обръща се особено внимание на факта, че развитието на нормален слух от ранна детска възраст или възстановяването му, е от ключово значение за развитието на говора и съответно нормалното нервно-психично развитие на децата и социалната им адаптация.

Структура на учебното съдържание: В преподаването по дисциплината се провеждат лекции, семинарни упражнения и се задават задачи за самостоятелна работа.

Методи и средства на преподаване: Методите на обучението са начин за работа на университетския преподавател и студента, с помощта на които се постига овладяване на знанията, уменията и навиците, формира се светогледът на студентите и се развиват техните способности.

По дисциплината **“ДИАГНОСТИЧНИ МЕТОДИ И ТЕРАПЕВТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ ПРИ ПАЦИЕНТИ С НАМАЛЕНИЕ НА СЛУХА”** се използват следните методи и средства: лекции с дискусии и обсъждане; интерактивни методи — евристична беседа, мозъчна атака, визуализиране и обсъждане. Използва се мултимедиен проектор за презентиране на лекциите. Цялата група изпълнява една тема под ръководството на преподавателя. Студентите предварително се запознават с теоретичната част. Семинарното упражнение завършва с малък тест върху преподадения материал от предходните лекции. Заверка за упражненията се дава само, ако студентът е присъствал на семинарното упражнение и е положил теста успешно.

Форми на обучение: Изучаването на дисциплината се осъществява в следните форми:

1. Лекции - в които се дават основните теоретични знания по разглежданите теми. По част от темите и подтемите, които могат да се изучават самостоятелно от учащите се, лекциите са въвеждащи. Те разкриват същността на въпросите, попадащи в обсега на темите и насочват към самостоятелна работа по препоръчаната литература. Успоредно с лекционният материал ще се провеждат и разисквания по теоретичните въпроси, решаване на задачи, свързани с практическото прилагане на разглежданите методи, използването на дидактически тестове и конкретни казуси и други.

2. Консултации за изясняване на основни понятия, статистически характеристики и др. и насочване към специфичните им особености, с оглед преодоляване на трудности при самостоятелната работа и други.

3. Самостоятелната работа на студентите се организира чрез консултации в приемните часове на преподавателите, чрез комуникация по електронната поща, други форми на работа в онлайн среда, съвместна работа по научни и професионални задачи, покриването на текущи тестове по зададена тема от преподавателя, провеждащ упражнението и други.

Форми на оценяване на придобитите знания

При оценка на знанията на студентите се прилага комбинация от съвременни и класически методи.

Текущ контрол:

Устно препитване преди провеждане на практическото занятие;
Тестове;
Семинарни занятия – дискусии

Семестриален изпит:

Практически изпит;
Тест

Предварителни изисквания към основните знания и умения на студентите

Студентите следва да имат познания по анатомия, физиология и биохимия. Трябва да имат познания и в областта на ушно-носно-гърлените болести. Разбира се, нужни са и познания по фармакологичното приложение на препарати за лечение на внезапна слухова загуба. Нужно е да познават методите за хирургично лечение с цел слухоподобряване.

Очаквани резултати

След успешно завършване на курса по дисциплината, студентите ще са запознати с основните принципи на диагностика и лечение при пациенти с различни заболявания, свързани със слухова загуба. Ще имат познания свързани с етиологията и патофизиологията на различните заболявания,

водещи до намаление на слуха, възможностите за съвременна диагностика и лечение.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

ЛЕКЦИИ	
Тема	часове
Тема 1. Анатомия и физиология на слуховия анализатор	3 часа
1.1. Анатомични особености	
1.2. Физиология на слуховия анализатор	
1.3. Слух и говор	2 часа
Тема 2. Изследвания на слуховия анализатор и видове слухова загуба	
2.1. Отоскопия и образни изследвания	
2.2. Камертонални проби, тимпанометрия и аудиометрия, евокирани потенциали и отоакустични емисии.	2 часа
2.3. Звукопроводна загуба на слуха	
2.4. Невросензорна загуба на слуха	
Тема 3. Консервативно лечение и слухопротезиране	2 часа
3.1. Медикаментозно лечение	
3.2. Слухопротезиране	
Тема 4. Оперативно лечение на намалението на слуха.	2 часа
4.1. Тимпанопластика	
4.2. Слухоподобряващи операции на средно ухо и възстановяване на колумелизацията чрез протези	
4.3. Кохлеарна имплантация	2 часа
Всичко:	15 часа

СЕМИНАРНИ ЗАНЯТИЯ

Тема	часове
Тема 1. Анатомия и физиология на слуховия анализатор. Видове изследвания на слуха и слухова загуба	8 часа
Тема 2. Консервативно и оперативно лечение на намалението на слуха	7 часа
Всичко:	15 часа

ВЪПРОСНИК ЗА ИЗПИТ

- Тема 1. Анатомия и физиология на слуховия анализатор
- Тема 2. Изследвания на слуховия анализатор
- Тема 3. Видове слухова загуба
- Тема 4. Медикаментозно лечение на внезапна слухова загуба
- Тема 5. Слухопротезиране
- Тема 6. Слухоподобряващи операции
- Тема 7. Кохлеарна имплантация

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

Задължителна

1. Лекционен курс – проф. д-р Валентин Стоянов, д.м., д-р Даниел Петков, д.м., д-р Цветелина Григорова
2. Ушно-носно-гърлени болести под редакцията на проф. Д. Димов и проф. Г. Георгиев, 1998 г.

Препоръчителна:

1. **ABC of Ear, Nose and Throat** – six edition, Harold Ludman and Patrick J Brodey, 2012
2. **Ear, Nose and Throat and Head and Neck Surgery**, R.S.Dhillon and C.A.East, 2013

Съставили:

1.....

/проф. д-р Валентин Стоянов, д.м./

2.....

/д-р Даниел Петков, д.м./

Учебната програма е обсъдена и приета на заседание на катедра „ХАГНБФРУНГБ“, протокол № 6 от 04.07.2022 г.

Ръководител катедра „ХАГНБФРУНГБ“

/проф. д-р Валентин Стоянов, д.м./

Учебната програма е приета и обсъдена на Факултетен съвет на Медицински факултет, Протокол № 30 от 27.07.2022 г.

Секретар на ФС: ..

/Гл. ас. д-р Руска Ненкова/

УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ – БУРГАС
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ВЪТРЕШНИ БОЛЕСТИ, СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА,
ФИЗИОТЕРАПИЯ И РЕХАБИЛИТАЦИЯ, МЕДИЦИНА НА
БЕДСТВЕНИТЕ СИТУАЦИИ“

УТВЪРЖДАВАМ !

ДЕКАН:

/проф. д-р Румяна ~~Я~~нкова - Аврамова/

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Учебна дисциплина: **ОСНОВИ НА ЕКГ ДИАГНОСТИКАТА**
Специалност: **МЕДИЦИНА**
Професионално направление: **7.1. МЕДИЦИНА**
Образователно-
квалификационна степен: **МАГИСТЪР**
Форма на обучение: **РЕДОВНА**

Бургас, 2025 г.

1. ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБЕН ПЛАН

1. ОБЩИ ПАРАМЕТРИ НА ДИСЦИПЛИНАТА

<i>Общ хорариум (часове):</i>	60	<i>Кредити</i>	2
Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост	Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост
30	30	1	1
<i>Вид/статут на дисциплината:</i>	<i>Брой часове в седмица: /лекции и семинари/</i>	<i>Курс:</i>	<i>Семестър:</i>
Избираема	1 +1	IV/V	VII/IX

2. УЧЕБНИ ФОРМИ

<i>Аудиторна заетост:</i>	<i>Часове:</i>	<i>Кредити:</i>	<i>Извънаудиторна заетост</i>	<i>Часове:</i>	<i>Кредити:</i>
Лекции	15	0,5	Консултации (работа с преподавател)	10	0.3
Практически занятия					
Семинарни занятия	15	0,5	Самостоятелна работа (подготовка на презентации за семинарите и изпит)	20	0.7

3. ОЦЕНЯВАНЕ И КОНТРОЛ

<i>Форми за оценяване и контрол</i>	<i>Относителен дял в общата оценка</i>
Сесийно оценяване: курсова работа	0,4
Семестриално (текущо) оценяване:	0,6
Форми на семестриален контрол:	
- Присъствие на учебни занятия	0,2
- Активно участие в занятията	0,4
- Представяне на презентация по поставена тема в семинарните занятия	0.4

АНОТАЦИЯ

на дисциплината „Основи на ЕКГ диагностиката“

Учебната програма по избираемата дисциплина „Основи на ЕКГ диагностиката“ е предназначена за студентите от специалност „Медицина“ при Медицинския факултет, редовна форма на обучение, завършващи с образователно-квалификационна степен „Магистър“ и професионална квалификация „Лекар“.

Целта на обучението е овладяването на основните принципи на снемане на статус на пациента, избор на инструментални методи на изследване, поставяне на диагноза, назначаване на параклинични изследвания, разсъждения относно диференциалната диагноза и взимане на правилно решение за лечение.

Основни задачи на учебната програма

Целта на обучението по дисциплината е овладяване и усъвършенстване на уменията за снемане на кардиологична анамнеза, разчитане на ЕКГ записи, самостоятелна индивидуална работа по обективното изследване на пациентите.

Структура на учебното съдържание - в преподаването по дисциплината се провеждат лекции и семинарни занятия, като се поставят задачи на студентите за самостоятелна работа.

Методи на преподаване: традиционни и иновативни методи на преподаване, обяснение, дискусия, презентирание с мултимедия, проекти, казуси, инциденти, работа в екип и др.

Форми на самостоятелна работа

- ✓ Самоподготовка за учебни занятия;
- ✓ Самостоятелна работа по зададени теми;
- ✓ Подготовка на литературни справки
- ✓ Подготовка за практически занятия и изпит.

Методи на оценяване

При оценка на знанията на студентите се прилага комбинация от съвременни и класически методи. В крайната оценка се отчита резултатът от текущия контрол по време на семестъра.

Очаквани резултати

След приключване на обучението по дисциплината, от студентите следва да притежават набор от теоретични знания относно основните нарушения в сърдечния ритъм, характерни симптоми и основни синдроми, както и практически умения за регистриране, измерване и интерпретация на ЕКГ.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ

№	ЛЕКЦИИ	ЧАСОВЕ
	ТЕМА	
1.	Основни принципи на ЕКГ- електрически вериги, методи за запис.	1
2.	Принципи на електрокардиографията- методи за регистриране и измерване.	1
3.	Видове ЕКГ реидтриране и мониториране.	1
4.	Основни анатомични и физиологични принципи на проводната система.	1
5.	Основи на проводните нарушения на сърцето.	1
6.	Основи на надкамерните нарушения на сърдечния ритъм.	1
7.	Синусова брадикардия / синусова тахикардия. Синусова аритмия.	2
8.	SA Изходен блок	1
9.	Основни понятия за AV блок	1
10.	Концепции за интравентрикуларна проводимост	1
11.	Основи на камерните нарушения на сърдечния ритъм.	1
12.	Електролитен дисбаланс и ритъмно-проводни нарушения	1
13.	Внезапна сърдечна смърт	1
14.	Грешки при разчитане на ЕКГ записи.	1
	ОБЩО	15

№	ПРАКТИЧЕСКИ ЗАНЯТИЯ	ЧАСОВЕ
	ТЕМА	
1.	Основни принципи на ЕКГ- електрически вериги, методи за запис.	1
2.	Принципи на електрокардиографията- методи за регистриране и измерване.	1
3.	Видове ЕКГ реидтриране и мониториране.	1
4.	Основни анатомични и физиологични принципи на проводната система.	1
5.	Основи на проводните нарушения на сърцето.	1
6.	Основи на надкамерните нарушения на сърдечния ритъм.	1
7.	Синусова брадикардия / синусова тахикардия. Синусова аритмия.	2
8.	SA Изходен блок	1
9.	Основни понятия за AV блок	1
10.	Концепции за интравентрикуларна проводимост	1
11.	Основи на камерните нарушения на сърдечния ритъм.	1
12.	Електролитен дисбаланс и ритъмно-проводни нарушения	1
13.	Внезапна сърдечна смърт	1
14.	Грешки при разчитане на ЕКГ записи.	1
	<i>ОБЩО</i>	15

КОНСПЕКТ

1. Основни принципи на ЕКГ- електрически вериги, методи за запис.
2. Принципи на електрокардиографията- методи за регистриране и измерване.
3. Видове ЕКГ реидтриране и мониториране.
4. Основни анатомични и физиологични принципи на проводната система.
5. Основи на проводните нарушения на сърцето.
6. Основи на надкамерните нарушения на сърдечния ритъм.
7. Синусова брадикардия / синусова тахикардия.
8. Синусова аритмия.
9. SA Изходен блок
10. Основни понятия за AV блок
11. Концепции за интравентрикуларна проводимост
12. Основи на камерните нарушения на сърдечния ритъм.
13. Електролитен дисбаланс и ритъмно-проводни нарушения
14. Внезапна сърдечна смърт
15. Грешки при разчитане на ЕКГ записи.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

1. М. Григоров. Кардиология. 2024.
2. Е. Кинова. Трансторакална ехокардиография. Интерактивно практическо ръководство. 2024.
3. Otto CM. Textbook of Clinical Echocardiography. Sixth edition. Elsevier/Saunders; 2019.

Съставил учебната програма:

(Доц. д-р Светлин Цонев)

Учебната програма е обсъдена и приета на заседание на катедра „Вътрешни болести, социална медицина, физиотерапия и рехабилитация, медицина на бедствените ситуации”, Протокол № 1 от 08.01.2025 г.

Ръководител катедра

(Проф. д-р Владимир Гончев)

Учебната програма е приета и обсъдена на Факултетен съвет на Медицински факултет, Протокол № 18 от 18.01.2025 г.

Секретар на ФС:

(Гл. ас. д-р Руска Ненкова)

УНИВЕРСИТЕТ “ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ” – БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО МЕДИЦИНА
КАТЕДРА “БИОЛОГИЯ, МЕДИЦИНСКА ГЕНЕТИКА,
МИКРОБИОЛОГИЯ, МЕДИЦИНСКА ПАРАЗИТОЛОГИЯ,
КЛИНИЧНА ЛАБОРАТОРИЯ И ИМУНОЛОГИЯ”

УТВЪРЖДАВАМ!

ДЕКАН:

(Доц. д-р Румяна Янкова)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Учебна дисциплина:	”ЕТИЧНИ, ПРАВНИ И СОЦИАЛНИ АСПЕКТИ НА МЕДИКО-ГЕНЕТИЧНОТО КОНСУЛТИРАНЕ В БЪЛГАРИЯ”
Специалност:	МЕДИЦИНА
Професионално направление	7.1 МЕДИЦИНА
Образователно-квалификационна степен:	МАГИСТЪР
Форма на обучение:	РЕДОВНА

Бургас 2023

ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

1. ОБЩИ ПАРАМЕТРИ НА ДИСЦИПЛИНАТА					
Обща учебна заетост (часове):		60	Кредити:		2
Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост		Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост	
30	30		1	1	
Вид на дисциплината:	Брой часове в седмица: /лекции + упражнения/		<i>Курс:</i>	<i>Семестър:</i>	
Избираема	1 + 1		<i>II</i>	<i>IV</i>	
2. УЧЕБНИ ФОРМИ					
Аудиторна заетост:	Часове	Кредити	Извънаудиторна заетост:	Часове	Кредити
Лекции	15	0,5	Консултации (работа с преподавател)	10	0,33
Семинарни занятия			Самостоятелна работа	20	0,67
Практически занятия	15	0,5			
3. ОЦЕНЯВАНЕ И КОНТРОЛ					
Форми за оценяване и контрол					Относителен дял в общата оценка
Сесийно оценяване: Реферат					0.4
Семестриално (текущо) оценяване:					0.6
Форми на семестриален контрол:					
→ Активно участие в занятията – обсъждания и практически задачи					0.25
→ Тестова проверка					0.25
→ самостоятелна разработка (презентация)					0.50

КРИТЕРИИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА РЕФЕРАТА

Студентите изтеглят чрез жребий тема на реферат. Оценяването се извършва на базата на основни инструкции и изисквания при написването и оформянето на рефератите.

Рефератът по медицинска генетика е писмена работа, в която се излага изследването на определен проблем в областта на Медико-генетичната консултация, с цел усвояване от студентите на основните прийоми, методи и средства за работа с източниците на знания по дисциплината „Медицинска генетика“. В реферата не се преразказва съдържанието на изучените източници, а се осъществява техният анализ, обобщение, реструктуриране и систематизиране.

Основни задължителни части:

1. Въведение

- ✓ Актуалност на темата;
- ✓ Цел и предмет на изследването;
- ✓ Използвани методи на изследване ;

2. Изложение

- ✓ Проследяване на хронологичният ред на изследвания проблем в световен и национален мащаб.
- ✓ Обобщаване на основните тези.
- ✓ Систематизиране и анализиране на разглежданите основни проблеми.
- ✓ Изводи

3. Заключение

- ✓ Обобщаващи изводи
- ✓ Препоръки

4. Списък на използвана литература- Включва списък с използваните лекции, учебници, статии, книги или Интернет-сайтове, изготвен по следните правила:

- ✓ Начин на описание на използваните литературни източници:
 - Книги - : Автори, година. Заглавие на книгата. Издателство, използвани страници.
 - Статии - Автори, година. Заглавие на статията. Списание, Брой на списанието, страници.
 - Интернет страници -: Автори, дата на публикуване. Заглавие на материала. Взет на дата от <http://точен адрес>

Например:

- Ефремов Г., В. Баранов, В. Горбунова, Д. Тончева, С. Лалчев, И. Кременски, Т. Иващенко, Т. Кузнецова, Т. Кашаева. 1999. Медицинска генетика. СИЕЛА, София, с. 93-96
 - Popov B., Georgieva, S., Lalchev S, 2012. Genetic testing and insurance. Medical review, Vol. XLVIII, №4, pp. 27-31
- ✓ Да се използват най-малко три печатни заглавия.
 - ✓ Максимален допустим брой използвани литературни източници- 30.
 - ✓ Да не се използват сайтове с готови реферати!
 - ✓ Разрешено използване на цели изречения и/или цял абзац от литературен източник- не повече от 5% от целия обем на реферата.

Обем на реферата - от 10 до 15 печатни страници (формат А4). Посоченият брой страници е препоръчителен.

Неспазването на горните инструкции намалява оценката на реферата!

ВАЖНО: При използване на готов чужд реферат (изтеглен от Интернет или взет от колега) писмената работа се анулира!

Изисквания за оформяне реферата:

1. Титулна страница

- ✓ Тема на реферата
- ✓ Трите имена на студента, факултетен номер, група, курс
- ✓ Дата

2. Съдържание (след първата страница)
3. Въведение
4. Изложение
5. Заключение
6. Списък на използвана литература
7. Приложение

Основният текст да бъде оформен по следния начин:

FONT: Arial, Times New Roman, или друг по избор

FONT SIZE: 12 или 14

АНОТАЦИЯ НА ДИСЦИПЛИНАТА

”ЕТИЧНИ, ПРАВНИ И СОЦИАЛНИ АСПЕКТИ НА МЕДИКО-ГЕНЕТИЧНОТО КОНСУЛТИРАНЕ В БЪЛГАРИЯ”

Предназначение на учебната дисциплина

Учебната дисциплина **”ЕТИЧНИ, ПРАВНИ И СОЦИАЛНИ АСПЕКТИ НА МЕДИКО-ГЕНЕТИЧНОТО КОНСУЛТИРАНЕ В БЪЛГАРИЯ”** е предназначена за студентите от специалност „Медицина“, редовна форма на обучение.

Цели

Предложената свободно избираемата дисциплина, има за цел да запознае студентите с етичните, правните и социални аспекти при медико-генетичното консултиране на пациенти и техни роднини, възникващи при:

- генетичната профилактика на човека;
- провеждането на генетични изследвания;
- генна терапия и генното инженерство;
- извършване на пренатална диагностика и селективни аборти;
- прилагането на генетично тестване и застраховане при генетични заболявания и свързаната с това генетична дискриминация.

Генетиката на човека е един от интензивно развиващите се клонове на биологичната наука поради теоретичното и практическо значение, което има. Човекът е най-висшият биологичен вид. За разлика от животните, човекът е биосоциално същество, т.е. той е личност, която със своите индивидуални особености и прояви определя личната си съдба и влияе върху развитието на обществото. Тази специфичност води до развитието на специални науки като евгеника, психогенетика, социогенетика и други. Подобно на други нови технологии и въведения, успехите в медицинската генетика са съпроводени и от потенциални обществени проблеми.

Изучаването на медицинската генетика е непрекъснат процес, който трябва да продължи и след завършването на университетското образование, за да бъдем на европейско ниво в обучението.

Структура на учебното съдържание

Хорариумът по дисциплината „Клинична лаборатория“ се състои от 18 учебни часа лекции и 3 учебни часа упражнения и 2 учебни часа семинарни занятия разпределени в рамките на един семестър .

Методи на преподаване

По време на упражнението студентите участват активно, като всеки от групата представя, обсъжда и отговаря на въпроси по зададени от преподавателя различни медико-генетични казуси. Стимулира се клиничното мислене и рационалния избор на показатели с цел правилна диагноза и адекватно медицинско решение. Технологиите на обучение включва лекции, презентации, прожектиране на филми, семинари и консултации.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

ЛЕКЦИИ

”ЕТИЧНИ, ПРАВНИ И СОЦИАЛНИ АСПЕКТИ НА МЕДИКО-ГЕНЕТИЧНОТО КОНСУЛТИРАНЕ В БЪЛГАРИЯ”

№	Тема	Часове
1.	Морално-етични, психологични и правни аспекти на генетичната профилактика при човека.	2 часа
2.	Морално-етични, психологични и правни аспекти при клонирането на хора.	2 часа
3.	Морално-етични, психологични и правни аспекти при провеждането на генетични изследвания	2 часа
4.	Морално-етични, психологични и правни аспекти при провеждането на пренатална диагностика и селективни аборти	2 часа
5.	Морално-етични, психологични и правни аспекти при използването на генна терапия	2 часа
6.	Морално-етични, психологични и правни аспекти при използването на трансплантация и генно инженерство	1 час
7.	Морално-етични, психологични и правни аспекти при човешко възпроизводство чрез новите, съвременни репродуктивни технологии	1 час
8.	Морално-етични, психологични и правни аспекти при промяна на пола	1 час

9.	Морално-етични, психологични и правни аспекти при изследване и лечение на психично болни , болни с умствено изоставане и/ или нервно-дегенеративни болести с генетична етиология	1 часа
10.	Морално-етични, психологични и правни аспекти на прилагането на генетично тестване и застраховане при генетични заболявания	1 часа
Общо		15 часа

УПРАЖНЕНИЯ

”ЕТИЧНИ, ПРАВНИ И СОЦИАЛНИ АСПЕКТИ НА МЕДИКО-ГЕНЕТИЧНОТО КОНСУЛТИРАНЕ В БЪЛГАРИЯ”

Тема	часове
1. Медико-генетична консултация на моногенни, полигенни и хромозомни болести .	8
2.Пренатална и предимплантанционна диагностика.	7
Общо	15

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

Основна:

Медицинска генетика в постгеномната ера. Геномна медицина (под редакцията на проф. Драга Тончева). Симелпрес, 2010.

Геномна медицина I и II част. Под редакцията на проф. Д. Тончева. Симелпрес, 2015.

Редки генетични болести I и II част. Под редакцията на проф. Д. Тончева и проф. В. Ганев. Симелпрес, 2014.

Тончева Д. Медицинска генетика в клиничната практика.Сиела. 1999.

Баранов В., Горбунова В., Лалчев С., Тончева Д. Медицинска генетика. Сиела, 1999.

Медико-генетична консултация (под редакцията на проф. М. Цонева). Медицина и физкултура, София, 1984 г.

Справочник на наследствените болести и разположения (под редакцията на проф. М. Цонева). Медицина и физкултура, София, 1988 г.

Медицинска генетика (под редакцията на Н. П. Бочков), Москва, 1984 г.

Допълнителна:

Вълканова, М. Правни аспекти на генетичните изследвания. Правна мисъл, 2008, № 2, 101-116.

Б. Попов. Основни принципи и подходи на медикогенетичната профилактика. Учебник за общопрактикуващите лекари. ИК «КОТА» Стара Загора, 2018, ISBN 978-954-305-462-6

Б. Попов. *Дидактически тестове по медицинска генетика.* Учебно помагало за студенти. Издателство „КОТА“, Стара Загора, 2012 г. ISBN 978-954-305-343-8.

Ковачева К., (2016). Вродени аномалии клиничко-дисморфологични и генетични проблеми. Издателство „ИЦ МУ - Плевен“ ISBN: 978-956-756-189-2

Деливерска М., (2013). Генетична дискриминация. Издателство „Сиби“ ISBN: 978-954-730-852-7

Димитрова И., (2012). Пренатална диагностика и биополитика в България. Издателство „Изток - Запад“ ISBN: 978-954-321-125-8

Дойчинов А., Д. Бъчварова (2007). Основи на медицинската генетика в дефектологията. Университетско издателство „Епископ К. Преславски“ ISBN: 978-954-577-441-6

Арнаудова П., (2010). Вродени аномалии в клиничната практика. Издателство „Медицина и физкултура“, София ISBN: 978-954-420-280-4

Закон за здравето. Обн., ДВ, бр. 70 от 10.08.2004 г, посл. изм. и доп., бр. 40 от 29.05.2012 г.

Наредба № 38 от 20 август 2010 г. за утвърждаване на медицински стандарт "медицинска генетика" издадена от МЗ. Обн. ДВ. бр.67 от 27 август 2010 г .

Вълканова, М. Правни аспекти на генетичните изследвания. – Правна мисъл, 2008, № 2, 101-116

Информационен бюлетин на ПДИ. 91, 2011, № 7

Дисциплина: Медицинска генетика

Съставил програмата:
(доц. д-р Борислав Попов д.м)

Учебната програма е обсъдена и приета на заседание на катедра „Биология, Медицинска генетика, Микробиология, Медицинска паразитология, Клинична лаборатория и имунология“, протокол № 15 от 14.06.2023г

Ръководител катедра: ...
7 (доц. д-р Веселина Мерхар)

Учебната програма е приета и обсъдена на Факултетен съвет на Медицински факултет, протокол № 42 от 20.09.2023г.

Научен секретар на ФС:
(гл.ас. д-р Руска Ненкова)

УНИВЕРСИТЕТ “ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ” – БУРГАС
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА “ДЕТСКИ БОЛЕСТИ, ФАРМАКОЛОГИЯ,
ИНФЕКЦИОЗНИ БОЛЕСТИ, ЕПИДЕМИОЛОГИЯ И ТРОПИЧЕСКИ
БОЛЕСТИ ”

УТВЪРЖДАВАМ !

ДЕКАН:

/доц. д-р Румяна Янкова/

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Учебна дисциплина:	КЛИНИЧНА ХОМЕОПАТИЯ
Специалност:	МЕДИЦИНА
Професионално направление:	7.1. МЕДИЦИНА
	Област на висшето образование:
	7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ
Образователно-квалификационна степен:	МАГИСТЪР
Форма на обучение:	РЕДОВНА

Бургас, 2024 г.

ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

1. ОБЩИ ПАРАМЕТРИ НА ДИСЦИПЛИНАТА					
Обща учебна заетост (часове):		60		Кредити: 2	
Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост		Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост	
30	30		1	1	
Вид на дисциплината:	Брой часове в седмица: /лекции + упражнения/		Курс:	Семестър:	
Избираема	1 + 1		III	V	
2. УЧЕБНИ ФОРМИ					
Аудиторна заетост:	Часове	Кредити	Извънаудиторна заетост:	Часове	Кредити
Лекции	15	0.5	Консултации (работа с преподавател)	5	0.17
Семинарни занятия			Самостоятелна работа - запознаване със специализирана научна литература - подготовка на реферат и презентация по научен проблем	10	0.33
Практически занятия	15	0.5		15	0.5
3. ОЦЕНЯВАНЕ И КОНТРОЛ					
Форми за оценяване и контрол					Относителен дял в общата оценка
Сесийно оценяване: Изпит					0.4
Семестриално (текущо) оценяване:					0.6
Форми на семестриален контрол:					
- Присъствие на учебни занятия					0.3
- Активно участие в занятията					0.3
- Представяне на презентация по научен проблем					0.4

АНОТАЦИЯ

на дисциплината “КЛИНИЧНА ХОМЕОПАТИЯ”

Предназначение на учебната дисциплина

Учебната дисциплина „Клинична хомеопатия“ е предназначена за студентите от специалност „Медицина“, редовна форма на обучение.

Цели

Усвояване на хомеопатичния терапевтичен подход при някои състояния на острата патология.

Структура на учебното съдържание

В преподаването по дисциплината се провеждат лекции и се задават задачи за самостоятелна работа.

Методи на преподаване

Мултимедийни презентации, дискусии, демонстрация на профилактични и лечебни средства, решаване на практически задачи, изработване на профилактични програми,

Форми на самостоятелна работа

изработване на реферат

Методи на оценяване

Участие в дискусии, решаване на тестове, изработване на реферат, устен изпит.

Очаквани резултати

След успешно завършване на курса по дисциплината, студентите следва да знаят и могат:

- да познават методите за получаване на хомеопатични лекарствени продукти
- да изписват адекватно хомеопатично лечение при остри състояния – фебрилитет, грип, травми, повръщане, диспепсия, главоболие, нервно напрежение, безсъние и др.
- да познават принципите на дозиране на хомеопатичните лекарствени продукти
- да назначават адекватно хомеопатично лечение на бременни жени, кърмачета и стари хора
- да изграждат профилактични схеми на лечение с хомеопатични лекарствени продукти

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

ЛЕКЦИИ

Тема	часове
1. Мястото на хомеопатичната терапия	1/1
2. Увод в хомеопатичното лечение	1/1
3. Хомеопатична семиология	1/1
4. Хомеопатичното лекарство	1/1
5. Материя медика: <i>Apis mellifica</i> , <i>Arnica</i> , <i>Ruta graveolens</i> , <i>Symphytum</i>	1/1
6. Остра патология, Травматизъм	1/1
7. Материя медика: <i>Aconitum</i> , <i>Belladonna</i> , <i>Ferrum phosphoricum</i> , Фебрилитет	1/1
8. Материя медика: <i>Bryonia</i> , <i>Dulcamara</i> , <i>Rhus</i> , Грипни състояния, остър ринофарингит	1/1
9. Материя медика: <i>Nepar sulfur</i> , <i>Pyrogenium</i> , <i>Kalium bichromicum</i> . Хомеопатичен подход при остра супуративни процеси: поведение при фурункул, хордеолум и остър гноен синусит	1/1
10. Хомеопатично лечение при остра патология в дерматологията. Материя медика: <i>Mezereum</i> , <i>Ranunculus bulbosus</i> , <i>Hypericum perforatum</i> . Възможности на хомеопатичното лечение при херпес симплекс и херпес зостер	1/1
11. Възможности на хомеопатията за лечение на остри емоционални разстройства. Материя медика: <i>Gelsemium</i> , <i>Ignatia</i> , <i>Argentum nitricum</i> . Хомеопатичен подход при остра реакция на стрес и безсъние.	1/1
12. Възможности на хомеопатията при бременност. Материя медика: <i>Irisa</i> , <i>Serica</i> , <i>Cocculus indicus</i> , <i>Tabacum</i> . Хомеопатичен подход при повръщане при бременни	1/1
13. Понятие за хронична болест, хроничен начин на реакция, терен на болния. Възможности на хомеопатията за лечение на хронични болести. Хомеопатично лечение при хронична патология - алергичен ринит, atopичен дерматит	1/1
14. Мястото на хомеопатията в следродилния период. Кърмене и проблеми на новороденото. Колики и никнене на зъбки.	1/1
15. Обобщение на преподадената теория. Тест - оценка на курсистите и връчване на сертификат за завършено начално обучение по Клинична хомеопатия	1/1

ТЕМИ ЗА РЕФЕРАТИ

1. Възможности на хомеопатията при умствена преумора.
2. Възможности на хомеопатията при болезнен мензис.
3. Възможности на хомеопатията при кърмене и мастит на кърмачката.
4. Възможности на хомеопатията при леки изгаряния.
5. Хомеопатична подготовка за хирургична операция.
6. Хомеопатия и палиативно поведение в онкологията.
7. Хомеопатия и ревматични болки.
8. Значение на модалностите в хомеопатията за избор на медикамент.
9. Възможности на хомеопатията при херпес.
10. Възможности на хомеопатията при хрема.
11. Възможности на хомеопатията при ювенилно акне.

ВЪПРОСНИК ЗА ИЗПИТ

Тема I. Увод в хомеопатичното лечение

1. Увод в хомеопатичната терминология
2. Произход на хомеопатията: ролята на Ханеман.
3. Преглед на историческото развитие на хомеопатията – еволюцията в разбирането на лекарите и пациентите за приложението на хомеопатичните медикаменти.
4. Илюстрация на приложението на хомеопатията при инфекциозен гастроентерит.
5. Възможности и ограничение на хомеопатичното лечение.

Тема II. Хомеопатичният медикамент

1. Безкрайно малката доза
2. Процесът на производство
3. Лекарствени форми на хомеопатичните медикаменти
4. Дозата в хомеопатията
5. Материя медика: *Belladonna, Acontum, Ferrum phosphoricum*.
6. Практическо приложение на хомеопатията при температурни състояния и грип.

Тема III. Хомеопатично лечение при остри заболявания с предполагаема бактериална етиология.

1. Материя медика: *Hepar sulfur, Pyrogenium, Kalium bichromicum*
2. Хомеопатичен подход при остри супуративни процеси: поведение при фурункул, хордеолум и остър гноен синусит.

Тема IV. Хомеопатични съображение при остра патология

1. Избор на хомеопатично лекарство при остра патология.
2. Дозировка и предписване при острите заболявания.
3. Хомеопатично лечение на грипоподобен синдром и остър ринофарингит.
4. Материя медика: *Arnica montana, Ruta, Symphytum, Apis mellifica*.
5. Практическо приложение на хомеопатичното лечение при травми и наранявания.

Тема V. Възможности на хомеопатията за лечение на остри емоционални разстройства

1. Материя медика: *Gelsemium, Ignatia, Argentum nitricum, Sepia*.

2. Хомеопатичен подход при остра реакция на стрес и при реактивна депресия.

Тема VI. Хомеопатично лечение при остра патология в дерматологията

1. Материя медика: *Mezereum, Rhus toxicodendron, Ranunculus bulbosus, Hypericum perforatum*.
2. Възможности на хомеопатичното лечение при херпес симплекс и херпес зостер.

Тема VII. Възможности на хомеопатията при бременност и перименопауза

1. Материя медика: *Lachesis, Sulfur, Sepia, Folliculinum*.
2. Мястото на хомеопатията при лечение на жени в перименопауза – топли вълни, смущения на съня, нервно напрежение.
3. Материя медика: *Ipeca, Coccus indicus, Tabacum*.
4. Хомеопатичен подход при повръщане и бременност.

Тема VIII. Понятие за хронична болест, хроничен начин на реакция, терен на болния.

Възможности на хомеопатията за лечение на хронични болести. Илюстрация на хомеопатичното лечение при хронична функционална патология - хроничен алергичен ринит, атопичен дерматит.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

- Пейчев Л, Бояджиян Х. Хомеопатичен справочник – От симптома към медикамента и от медикамента към симптома. Сф. Изток-Запад, 2011, 810 с.
- Боарон М. Ру Ф. Хомеопатия и съвети в аптеката. Сф. Изток-Запад, 2011, 86 с.
- Жуани Ж. и съавт. Хомеопатична терапия – възможности в острата патология. Изд. Боарон 1995
- Демарк Д. и съавт. Фармакология и хомеопатична материя медика. Изд. Боарон 1995
- Иванов И. Хомеопатично лечение за всички. Изд. Диего София 2003
- Енев И. Практическа хомеопатия. Изд. Диего София 2003

Съставил:
(проф. д-р Димитричка Близнакова)

Учебната програма е обсъдена и приета на заседание на катедра „Детски болести, фармакология, инфекциозни болести, епидемиология и тропически болести“, протокол № 8... от 10.10.2024г.

Р-л- катедра
(проф. д-р Владимир Гончев)

Учебната програма е приета и обсъдена на Факултетен съвет на Медицински факултет, протокол № ... от 17.10.2024г.

Научен секретар на ФС:
(гл. ас. д-р Руска Неждова)

УНИВЕРСИТЕТ “ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ” – БУРГАС
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „БИОЛОГИЯ, МЕДИЦИНСКА ГЕНЕТИКА,
МИКРОБИОЛОГИЯ, МЕДИЦИНСКА ПАРАЗИТОЛОГИЯ,
КЛИНИЧНА ЛАБОРАТОРИЯ И ИМУНОЛОГИЯ“

УТВЪРЖДАВАМ

ДЕКАН:

/доц. д-р Румяна Янкова/

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Учебна дисциплина:	КЛИНИЧНА АЛЕРГОЛОГИЯ
Специалност:	МЕДИЦИНА
Професионално направление:	7.1. МЕДИЦИНА
Образователно-квалификационна степен:	МАГИСТЪР
Форма на обучение:	РЕДОВНА

Бургас, 2024 г.

ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

1. ОБЩИ ПАРАМЕТРИ НА ДИСЦИПЛИНАТА					
Обща учебна заетост (часове):		60		Кредити: 2	
Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост		Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост	
30	30		1	1	
Вид на дисциплината:	Брой часове в седмица: /лекции + упражнения/		Курс:	Семестър:	
Избираема	1 + 1		III	V	
2. УЧЕБНИ ФОРМИ					
Аудиторна заетост:	Часове	Кредити	Извънаудиторна заетост:	Часове	Кредити
Лекции	15	0.5	Консултации (работа с преподавател)	5	0.17
Семинарни занятия			Самостоятелна работа	5	0.17
Практически занятия	15	0.5	- Подготовка за контролни	10	0.33
			- Изпълнение на поставените клинични задачи	10	0.33
			- Изработване на реферат		
3. ОЦЕНЯВАНЕ И КОНТРОЛ					
Форми за оценяване и контрол					Относителен дял в общата оценка
Сесийно оценяване: Изпит					0.4
Семестриално (текущо) оценяване:					0.6
Форми на семестриален контрол:					
- Активно участие в дискусии и семинарни занятия					0.17
- Решаване на тестове					0.17
- Изпълнение на поставените клинични задачи					0.33
- Изработване на реферат					0.33

на дисциплината "Клинична алергология"

АНОНСАЦИЯ

Предназначение на учебната дисциплина
Учебната дисциплина "Клинична алергология" е предназначена за студентите от специалност "Медицина", редовна форма на обучение.

Цели

- студентите да усвоят умения за целенасочено снемане на алергологична анамнеза;
- да придобият базисен минимум от знания върху клиничната картина и особеностите в протичането на най-често срещаните алергични заболявания от общ и професионален характер;
- студентите да усвоят знания и умения за изграждане на адекватни диагностично-терапевтични модели при всеки пациент с алергична реакция или алергична болест;
- да могат правилно, навременно и точно да отреагират при необходимост от спешна намеса за овладяване на животозастрашаващи системни алергични реакции.

Основни задачи на учебната програма:

- Да запознае студентите със съвременните достижения на клиничната алергология като наука;
- Да изгради модел за адекватни диагностично-терапевтични схеми на поведение при овладяването на спешните състояния в алергологията;
- Да моделира в бъдещите лекари подход за правилно интерпретиране на резултатите от извършваните при пациентите специализирани алергологични изследвания;
- Да обучи практическите студенти за вземане на адекватни на състоянието на алергично болния пациент решения и прилагане на терапевтични процедури за овладяване екзацербацията на хронично болните, както и за предприемане на животоосащяващи реанимационни мероприятия при спешните алергични състояния;
- Да изгради умения в бъдещите лекари за адекватен подход при контрола на болните с астма в съответствие със съвременните световни, европейски и национални конвенции и консенсуси/GINA, Български консенсус за астма и др.;
- Да обучи и изгради у бъдещите лекари модел на взаимоотношения с пациента и ОПЛ, които да решават бързо, точно и компетентно всеки възникнал алергологичен проблем.

Структура на учебното съдържание - анотация

Изучаването на "Клинична алергология" е подтиктувано от трайната тенденция за непрекъснато увеличаване на алергичните заболявания от общ и професионален характер. Световната здравна организация (ЗО) прогнозира, че до 2050 г. 50% от населението на земята ще бъде засегнато най-малко от една алергична болест. Между 30-40% от европейците са алергични, цифра, която се е удвоила за последните 20 години. 15-20% от тези пациенти имат прояви на тежка алергичен ринит, който, ако не бъде лекуван, може да се усложни със синусит, носна полипоза, астма.

Учебната програма е съобразена с основните компетентности заложени в програмите за обучение и специализация на лекарите по специалностите "Обща медицина", "Клинична алергология", "Бързешни болести". Програмата е съобразена и с изискванията за покриване на базисни нива на компетентност по утвърдените медицински стандарти за съответните специалности. Паралелното изучаване на типове алергични реакции и патогенетичните механизми на алергичните болести в курса по "Клинична имунология"

гия“ е предпоставка за целенасочено клинично мислене и правилно изграждане на диагнозата на алергично болните пациенти от бъдещите лекари.

Методи на преподаване

Мултимедийни продукти; аудио-визуални материали; автентични материали, постери, истории на заболявания, проекти, таблици, диаграми и други невербални нагледни средства, съответстващи на целите на лекциите и упражненията; дискусии; работа с медицинската документация на пациентите, обсъждане на клинични случаи, решаване на практически задачи; анализ и интерпретация на клинични данни и параклинични изследвания; изграждане на индивидуални терапевтични схеми по нозологични единици; запознаване с медицинския стандарт по „Клинична алергология“; изучаване на диагностично-терапевтичните алгоритми по изпълнявани от съответната специалност клинични пътеки; запознаване с утвърдените национални и международни консенсуси за класифициране, диагностика и лечение на алергичните болести, запознаване на студентите със задължителните и препоръчителни литературни източници, необходими за подготовка на практическите упражнения и полагане на изпита, и с материалите, необходими за развиване на умения у студентите за индивидуална работа; тематични реферати; запознаване с модели за изграждане на терапевтични схеми и профилактични програми.

Методи на оценяване

Семестриалното оценяване е на база участие в дискусии и семинарни занятия, решаване на тестове, изработване на реферат. Крайната оценка се формира като провеждане на семестриален изпит, включващ входящ тест, писмен и устен изпит.

Предварителни изисквания към основните знания и умения на студентите

Студентите следва да имат познания по дисциплините „Пропедевтика на вътрешните болести“, „Патофизиология“, „Микробиология“ и „Клинична имунология“, които са в основата на клиничното мислене и подпомагат усвояването на учебния материал по „Клинична алергология“. Студентите следва да са усвоили правилата и компетентностите за снемане на обща анамнеза, методите за обективно изследване на пациента и диагностичните алгоритми на основните групи вътрешни болести.

Очаквани резултати

След приключване на обучението студентите следва да:

- познават нормативните документи свързани с клиничната алергология и токсикология, и умения да си служат с тях;
- са усвоили диагностично-терапевтичните алгоритми при най-често срещаните алергични болести;
- са придобили знания и практически умения за действия в условията на острата и хронична химическа травма;
- бъдат обучени практически за вземане на адекватни на състоянието на пациента решения, правилно да диагностицират и прилагат съответстващи на диагнозата и тежестта на състоянието на болния терапевтични процедури;
- бъдат в състояние да прилагат животоспасяващи реанимационни мероприятия при спешните токсикалогични реакции;
- бъдат обучени да мониторират, адаптират и индивидуализират диагностично-терапевтичните схеми за лечение на болните с остри и обострени хронични алергични болести в зависимост от пола, възрастта, фамилната обремененост, възникналите усложнения и налични съпътстващи заболявания на пациента;

- притежават знания относно принципите на профилактика и експертиза на тези увреждания.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

ЛЕКЦИИ

Тема	часове
<p>1. Въведение в клиничната алергология – епидемиология на алергичните болести, социална значимост, клинична класификация. Типове алергични реакции и клинични прояви. Основни принципи в диагностиката на алергичните болести – особености на алергологичната анамнеза и физикалното изследване при алергично болния. Параклинични изследвания – маркери на алергичното възпаление. Определяне и клинично значение на еозинофилния катионен протеин /ЕСР/. Интерпретация на еозинофилията и резултатите от функционалното изследване на дишането. Бронходилататорен тест. Определяне на неспецифичната бронхиална хиперреактивност /Метахолинов тест/. Кожно-алергични проби : видове, методики, показания и противопоказания, отчитане, интерпретация на резултатите. Специфични за алергията <i>in vitro</i> изследвания – определяне и клинична интерпретация на общите и алерген-специфичните IgE. Етапи на изграждане на диагнозата на болен с алергично заболяване.</p>	2
<p>2. Патогенеза на алергичните заболявания. Преформирани и новосинтезирани медиатори на алергичните реакции. Адхезионни молекули, цитокини, интерлевкини, левкотриени, простагландини.</p> <p>Алергичен ринит – определение, епидемиология, етиология, патогенеза. Етиологична и клинична класификация на ринитите. Съвременна концепция за „единен дихателен път – една болест” /ARIA/. Клинична картина на двата основни типа АР. Критерии за диагноза. Усложнения, диференциална диагноза. Принципи на лечение на алергичния ринит. Фармакотерапия. Критерии за оценка професионалната етиология на ринита.</p>	2
<p>3. Бронхиална астма – определение, епидемиология, етиологични форми. Характеристика на атопичната и неатопичната астма. Фактори, предизвикващи възпалението в дихателните пътища /inducers/ и фактори, отключващи появата на остър пристъп /triggers/. Патогенеза на атопичната астма – клетки, медиатори и ефекти на ранната и късна алергична реакция. Диагностично-терапевтична класификация / клинични фенотипове /. Клинична картина на астмата.</p>	1,5
<p>4. Бронхиална астма – остра и хронична. Оценка на тежестта на астматичния пристъп. Форми на хроничната астма според тежестта на протичане (GINA, Български консенсус за астмата). Лабораторни изследвания. Критерии за диагноза на астмата по време на пристъп и в период на ремисия. Критерии за оценка професионалната етиология на астмата. Усложнения. Диференциална диагноза между атопична и неатопична астма. Принципи и методи на лечение. Фармакотерапия на астмата. Съвременно контролиращо лечение на астмата – място и роля на инхалаторните кортикостероиди и комбинирани препарати.</p>	1,5
<p>5. Етапен (стъпаловиден) терапевтичен подход в лечението на хроничната</p>	1,5

астма. Лечение на острата астма. Статус астматикус – етиология, клинична картина. Терапевтичен подход при тежък пристъп и при астматичен статус. Оценка на риска от фатален изход. Критерии за контрол на симптомите.

6. Актуални проблеми в диагностиката и лечението на бронхиалната астма – преглед на международните консенсуси и препоръки (GINA): дефиниция на астмата, фенотипове и ендотипове, клинични критерии за диагноза (типични и нетипични симптоми). Диагностични тестове. Диагностициране на астмата при определени популации – професионално експонирани на вредности от работната среда, бременни, пациенти в напреднала възраст, пушачи и „бивши“ пушачи, пациенти с кашлица. Диагностициране на пациенти започнали контролиращо лечение. Step down на контролиращата терапия с диагностична цел. Актуализирани критерии за оценка на астмата. Задължителни компоненти за оценка. Оценка на контрола на симптомите при възрастни пациенти и при такива в юношеска възраст. Рискови фактори за неблагоприятни резултати. Медикаменти и стратегии за контрол на симптомите. Лечение на астмата при коморбидни състояния и при определени контингенти.

1,5

7. Анафилактичен шок – определение, етиология, патогенеза, клинични форми, диагноза и диференциална диагноза. Принципи и методи на лечение. Хиперсензитивен пневмонит (Екзогенен алергичен алвеолит) - етиология, патогенеза, класификация, клинична картина, диагноза, диференциална диагноза, лечение. ХСП като често срещано в практиката заболяване с професионална етиология, критерии за оценка професионалния характер на заболяването, експертиза на трудоспособността.

1,5

8. Уртикария и ангиоедем – определение, етиология, форми. Клинична картина. Особени форми на уртикария и ангиоедем. Наследствен ангиоедем (НАЕ)- етиология, патогенеза, форми, особености в клиничната изява и протичане, критерии за диагноза, диференциална диагноза, принципи на лечение. Профилактика.

1

9. Непоносимост към лекарства и медикаментозна алергия. Определение, класификация на реакциите на непоносимост към лекарства. Клинични форми на лекарствените екзантеми. Тежки кожни реакции на непоносимост към лекарства (синдром на Stevens-Johnson, синдром на Lyell, серумна болест и др.) Групи лекарства, които предизвикват МА и типове алергични реакции. Особенности на пеницилиновата алергия – типове алергични реакции към пеницилина, диагностика (scratch – тест). Алергични реакции към анестетици и невролептици използвани в анестезиологията. Алергични и анафилактоидни реакции към рентгеноконтрастни вещества. Реакции към медикаменти по неимунен механизъм (псевдоалергични, анафилактоидни) – патогенетични механизми, особености. Лечение и профилактика на МА – първична и вторична. Алгоритъм за действия на ОПЛ и на специалиста-алерголог при пациенти с медикаментозна алергия. Представяне модел на специфична премедикация при пациент с алергологично обремененена анамнеза, на който предстои оперативна интервенция в планов или спешен порядък. Алергия към латекс.

1,5

10. Лекарствени средства и принципи на лечение в алергологията. Антихистаминови препарати и глюкокортикостероиди – основа на фармакотерапията на алергичните болести. Левкотриенови антагонисти.

1

Общо: 15

УПРАЖНЕНИЯ

Тема	часове
1. Епидемиология и социална значимост на алергичните болести. Етиология и патогенеза на алергичните болести. Диагностични методи в алергологията – анамнеза, обективно изследване на пациент с алергично заболяване, параклинични изследвания – диагностично значение и интерпретация на еозинофилията. Функционално изследване на дишането – характеристика и интерпретация на обструктивния вентилаторен синдром. Бронходилататорен тест – методика, интерпретация на резултатите, необходими условия за спазване преди провеждане на теста. Определяне на неспецифичната бронхиална хиперреактивност – Метахолинов тест. Специфични проби върху шоковия орган: елиминационни, експозиционни и провокационни проби – инхалаторен бронхопровокационен и назален провокационен тест. Кожно-алергични проби: видове, методики, отчитане, интерпретация на резултатите, индикации и контраиндикации за КАП. Интерпретация на резултатите от КГА. Определяне на общите серумни IgE и на алерген-специфичните IgE – клинично значение, интерпретация на резултатите. Етапи на изграждане на диагнозата на болен с алергично заболяване.	3
2. Бронхиална астма: определение, социално-икономически измерения на проблема, етиология, етиологични форми, клинични фенотипове. Патогенеза на астмата. Клинична картина на астматичния пристъп. Критерии за оценка тежестта на пристъпа по БПД. Хронична астма – класификация по степен и тежест. Клинични и функционални критерии при определяне степента и тежестта на ХА. Параклинични изследвания при астматично болните – кръвни, функционални белодробни, образни изследвания, КАП. Клинична стойност на специализираните алергологични изследвания. Модел за интерпретация на получените резултати. Критерии за диагноза на БА. Диференциална диагноза между атопична и неатопична астма. Критерии за отдиференциране на астмата от ХОББ. Усложнения на астмата. Статус астматикус – отключващи фактори и клиника. Демонстрация на клинични случаи. Решаване на практически задачи при болни от астма пациенти.	3
3. Лечение на астмата – принципи и методи /Семинарно занятие/. Фармакотерапия на БА. Принципи на приложение и дозиране на облекчаващите и контролиращи средства. Съвременни концепции за терапия и контрол на хроничната астма – стъпаловиден /етапен/ подход. Принципи на лечение на острата астма и на астматичния статус. Място на специфичната имунотерапия в лечението на астмата. Триадна /"Аспиринова" / астма – особености. Определяне на терапевтичната схема за контролиращо лечение на астмата при конкретен пациент. Изписване на рецепта със съответните препарати.	3
4. Алергичен ринит – определение, епидемиология, етиология, патогенетични механизми. Основни принципи в концепцията „Единен дихателен път – една болест” /ARIA/. Етиологична и клинична класификация на ринитите. Особенности в клиничната характеристика на двата основни типа – с течащ или	3

„капещ“ нос, и със запушен нос. Диагноза. Диференциална диагноза между алергичния и неалергичен ринит. Усложнения. Връзката между ринита и астмата в контекста на концепцията за „Алергичния марш“. Принципи на лечение на алергичния ринит. Фармакотерапия на ринита.

5. Уртикария и ангиоедеми – определение, класификации на различните форми уртикария и ангиоедеми. Патогенеза. Клинични форми на уртикария и ангиоедем. Остра уртикария и оток на Квинке – особеност в клиничното протичане, диагностиката и лечението. Форми на хроничната уртикария, диагностично-терапевтичен алгоритъм при пациенти с хронична уртикария. Представяне и обсъждане на клиничен случай с уртикария и/или ангиоедем. Наследствен ангиоедем – определение, етиология, патогенеза, форми, клинична изява, диагностични критерии, диференциална диагноза. Принципи при лечението на НАЕ. Лечение на настъпил оток, профилактика на пристъп от НАЕ при предстоящи рискови манипулации и процедури. 3

Общо:

15

ТЕМИ ЗА РЕФЕРАТИ ПО КЛИНИЧНА АЛЕРГОЛОГИЯ

1. Преглед на съвременните проучвания върху биомаркерите на алергичното възпаление.
2. Диагностично-терапевтичен алгоритъм при алергичния ринит.
3. Диагностични подходи при бронхиалната астма.
4. Преглед на съвременните консенсуси за лечение на астмата
5. Антихистамините в лечението на алергичните болести
6. Хиперсензитивен пневмонит – най-честото белодробно заболяване с професионална етиология
7. Рядко срещани болести и синдроми в алергологията.
8. Преглед на съвременните консенсуси за диагностика и лечение на Наследствения ангиоедем

ВЪПРОСНИК ЗА ИЗПИТ

1. Алергия и алергени – определение. Класификация на алергичните болести. Същност на понятието атопия. Класически атопични болести. Псевдоалергия.
2. Етиология на алергичните болести. Видове алергени – домашен прах и микрокърлежи, поленови алергени, животински/епидермални/алергени, плесенни алергени, храни и примеси към храните, други битови алергени/ - характеристика, източници, сенсibiliзиращ потенциал. Алергични реакции и заболявания предизвиквани от различните видове алергени.
3. Патогенеза на алергичните болести – типове алергични реакции и клинични прояви. Генетични фактори за атопията и продукцията на IgE. Концепция на Mosmann за Th2 - имунния отговор и хипотеза на Okudaira за промените в имунитета под влияние на факторите от околната среда.
4. Медиатори на алергичните реакции – преформирани и новосинтезирани. Адхезионни молекули, цитокини, интерлевкини. Ролята на хистамина и индуцираните от него ефек-

ти в патогенезата на алергичните реакции. Липидни медиатори – производни на арахидоновата киселина и циклооксигеназни продукти. Ефекти на простагландини, тромбоксани, левкотриени, PAF, липоксини.

5. Диагностика на алергичните болести – особености на алергологичната анамнеза и физикалното изследване на алергично болния.

6. Специфични *in vivo* и *in vitro* изследвания в алергологията. Еозинофилия – интерпретация, клинична оценка. Неспецифична бронхиална хиперреактивност – същност, оценка на НБХР. Инхалаторни бронхопровокационни проби с Метахолин – интерпретация на резултатите от МХТ.

7. Функционално изследване на дишането – най-важни показатели на белодробната вентилация за функционалната диагностика на белия дроб. Типове вентилаторен дефект. Характеристика на обструктивния ВД. Бронходилататорен тест /БДТ/.-същност, методика, интерпретация на резултатите, значение.

8. Кожно-алергични проби /КАП/ – показания и противопоказания за КАП, директни и индиректни КАП, методики, скали за отчитане, интерпретация на резултатите, значение за диагностиката на алергичните болести.

9. Специфични проби върху шоковия орган – видове, показания, диагностична стойност.

10. Определяне на общи и специфични IgE- методики, показания, интерпретация на резултатите, клинично значение, предимства на RAST .

11. Бронхиална астма – определение, епидемиология, форми, етиологични фактори /inducers и inciters/, патогенеза – специфични клетки и медиатори на ранната и къснофазова алергична реакция.

12. Клинична картина на Бронхиалната астма – характеристика на астматичния пристъп, кардинални симптоми /маркери/ на астмата. Оценка на тежестта на астматичния пристъп / според критериите на БТД /.

13. „Остра тежка астма” /Астматичен статус/ – определение, фактори за възникване, особености в клиничната изява.

14. Форми на хроничната астма според тежестта на протичането /Български консенсус за астмата, 1999/. Характеристика на формите/етапите/ на ХА.

15. Критерии за диагностика на астмата по време на пристъп и в период на ремисия. Диагноза на началната астма.

16. Усложнения и диференциална диагноза на Бронхиалната астма. Критерии за отдиференциране на неатопичната БА от ХОББ.

17. Особени форми на Бронхиалната астма – астма от физическо усилие, триадна /аспиринова/ астма, синдромна астма. Професионална бронхиална астма. Особенности в етиологията, патогенезата, клиничната изява. Типове и форми на ПБА. Критерии за диагностика и оценка професионалната етиология на астмата. Трудово-експертна оценка.

18. Основни принципи на лечение на БА. Етиологично лечение. Специфична хипосенсибилизация /алергенна имунотерапия/ - същност на метода, цели и задачи, патофизиологични механизми, индикации и контраиндикации, модификации, рискове и усложнения. Съвременни методи на СИТ.

19. Фармакотерапия на астмата. Противовъзпалително лечение – основни групи противовъзпалителни /контролиращи/ медикаменти – кромони, инхалаторни стероиди, перо-

рални стероиди, антилевкотриени – механизми на противовъзпалително действие, начин на приложение, дозиране, принципи на комбинираната терапия, терапевтични и нежелани/странични/ефекти, контрол на терапията.

20. Принципи, механизми и най-често използвани в практиката препарати за бронхо-дезобструктивно лечение. Фармакологична характеристика на облекчаващите средства – инхалаторни бета2-агонисти с кратко действие, дългодействащи бета2-агонисти, метилксантини, антихолинергици – механизъм на действие, показания, дозиране на най-често използваните в практиката препарати.

21. Етапен /стъпаловиден/ терапевтичен подход в лечението на хроничната астма. Съвременни принципи и подходи в лечението на астмата, основани на Глобалния /GINA/ и Национален консенсус.

22. Лечение на острата астма – алгоритъм за поведение при лекия, средно тежкия и тежкия астматичен пристъп. Лечение на тежкия пристъп и астматичния статус в болнична обстановка. Действия на общо практикуващите лекари и специалистите-алерголози при бронхиална астма / Експертна група към НЗОК, 2001/.

23. Медикаментозна алергия – определение, етиология, патогенетични механизми. Медикаменти предизвикващи МА по неимунен механизъм. Клинични форми на медикаментозната алергия – генерализирани реакции и органични прояви. Особености на МА причинена от бета-лактамни антибиотици и анестетици.

24. Особености на медикаментозната алергия към съдържащи йод рентгеноконтрастни вещества и алгоритъм при предстоящо изследване с ЙКВ. Първична и вторична профилактика. Диагностично-терапевтичен алгоритъм при пациенти с МА. Поведение на общо практикуващите лекари и специалистите-алерголози при медикаментозна алергия.

25. Алергичен ринит – определение, епидемиология, етиология, патогенеза. Същност на концепцията за „Единен дихателен път – една болест” /ARIA/. Класификация на АР.

26. Алергичен ринит – клинична картина, лабораторни изследвания, критерии за диагноза, диференциална диагноза на ринитите.

27. Принципи на лечение на алергичния ринит. Фармакотерапия – групи, най-често използвани в практиката препарати, показания, терапевтични схеми. Индикации за алергенна имунотерапия при АР.

28. Инсект-алергия: определение, етиология, патогенеза. Клиника на нормалната и алергична реакция. Особености на генерализираната реакция след ужилване от насекоми. Необичайни реакции.

29. Инсект-алергия: диагноза и лечение. Мероприятия от спешен порядък извършвани от ужиления пациент. Алергенна имунотерапия – принципи, индикации, схема на провеждане, странични реакции, промени настъпващи в хода и след приключване на АИТ.

30. Хранителна алергия – определение, етиология, патогенеза, класификация, клинични прояви. Критерии за диагностика на ХА, диагностични алергенни елиминационни диети. Орална провокация с храни. Лечение на ХА, профилактични и лечебни диети.

31. Уртикария и ангиоедеми – определения, етиология, клинично-патогенетична класификация на различните форми уртикария и/или ангиоедем. Клинични форми на уртикария и ангиоедем.

32. Диагностично-терапевтичен алгоритъм при уртикария и ангиоедем. Етапи/степени/ в диагностиката на хроничната уртикария. Принципи на лечение.

33. Наследствен ангиоедем – определение, етиология, патогенеза, форми, клиника, критерии за диагноза. Принципи на лечение. Лечение на настъпилния оток. Профилактично лечение между пристъпите. Превенция на НАЕ при диагностично-терапевтични процедури с повишен риск.

34. Анафилактичен шок – определение, етиология, патогенетични механизми. Медикаменти, които най-често предизвикват АШ. Особени форми на анафилаксия / анафилаксия след физическо усилие, идиопатична, имунокомплексна, анафилаксия от йонни съединения, лекарства предизвикващи анафилактоидни реакции/.

35. Клинични форми на анафилактичния шок. Особености на идиопатичната анафилаксия. Усложнения, диагноза и диференциална диагноза на АШ.

36. Лечение на анафилактичния шок – цели, алгоритъм за поведение. Особености в лечението на бифазната, идиопатичната и на предизвиканата от физическо усилие анафилаксия. Профилактика на анафилактичния шок – общи мерки, специфични мерки, премедикация, предупреждаващи мерки, инжектиране на медикаменти от пациента при поява на първите симптоми /препарати за автоинжектиране/.

37. Серумна болест – определение, етиология, патогенеза, основни клинични симптоми, диагноза и диференциална диагноза, лечение.

38. Алергия към латекс.

39. Атопичен дерматит – определение, генетични и имунологични фактори в етиологията на заболяването, патогенеза. Фактори, които отключват заболяването. Клинична картина – динамика по отношение на морфологията и локализацията на обрива в зависимост от възрастта. Клинична характеристика на отделните стадии и други характерни симптоми. Имунологични нарушения при атопичния дерматит. Основни /задължителни/ диагностични критерии. Диференциална диагноза и усложнения на АД. Основни принципи в терапията и схеми на лечение.

40. Контактен алергичен дерматит – определение, етиология, епидемиология, патогенеза. Клинична картина, форми и особености в протичането на заболяването. Диагностично-терапевтичен алгоритъм.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

1. Диагностично - терапевтични алгоритми при остри отравяния и токсоалергични реакции, под редакцията на Св. Дерменджиев, изд. Медицински университет-Пловдив, 2018г., ISBN 978-619-237-021-3
2. Алергични болести : Принципи, диагноза и лечение / В. Димитров, Божко Божков, Мария Светославова Бойкикева, Ем. Петранов / - София : „Арсо“, 2000 - 271 с.
3. Милева, Жени и др. Клинична алергология / Жени Милева, Марта Балева, Даниела Балтаджиева : София „Знание“, 2001 - 351 с.
4. Димитров, В. и др. Клинична алергология за общопрактикуващи лекари / В. Димитров, Ст. Христова, С. Славов. - София : „АРСО“, 2002 - 174 с.;
5. Димитров В., Петрунов Б., Кисьова А. Клинична алергология, 2009
6. Дерменджиев, С. Алергозите с общ и професионален характер . - [Пловдив] : Студио Гриф, 2013. ISBN 978-954-91025-9-8.
6. Дерменджиев, Светлан. Диагностично-терапевтични алгоритми при бронхиална астма. – София: Елестра ЕООД, 2017, 100с. ISBN: 978-619-7292-04-6

7. Dermendzhiev Sv. Diagnostic and therapeutic algorithms of acute poisonings and toxoallergic reactions. – Plovdiv, Medical University Plovdiv, 2019, 142 pp. ISBN 978-619-237-045-9.
8. Дерменджиев, Светлан. За ангионевротичния оток и уртикарията. - Пловдив : Студио Гриф ООД, 2018, 166 с. ISBN 978-619-90240-7-2.
9. Дерменджиев, С. Ангионевротичен оток . - Пловдив : Студио Гриф ООД, 2018, 126 с. ISBN 978-619-90240-5-8.
10. Dermendzhiev, Svetlan. Angioneurotic oedema– Plovdiv : Studio grif Ltd., 2018, pp. 125. ISBN 978-619-90240-6-5.
11. Дерменджиев, Светлан. Професионална астма и други имуноалергични болести. - Пловдив : Студио Гриф ООД, 2019, 233 с. ISBN: 978-619-90240-8-9.
12. Дерменджиев, Светлан Михов. Кожно-лигавични имуноалергични състояния в професионалните болести, клиничната алергология и токсикология. - София : Elestra, 2020, 198 с. ISBN: 978-619-7292-10-7.
13. Дерменджиев, Светлан. Ангиоедемът в теорията и практиката на клиничната медицина. - Пловдив : Студио Гриф ООД, 2021, 168 с. ISBN: 978-619-90240-9-6.
14. Дерменджиев, Светлан. Свързани с професията социално значими интоксикации и имуноалергични болести. – Пловдив : Студио Гриф ООД, 2022, 240 с. ISBN:978-619-90240-0-3.

Съставил: .

(проф. д-р Светлан Дерменджиев, дм, дмн, мзм)

Учебната програма е обсъдена и приета на заседание на катедра „Биология, медицинска генетика, микробиология, медицинска паразитология, клинична лаборатория и имунология”, протокол № .8. от 22.05.2024г.

Р-л- катедра:

(доц. д-р Веселина Мерхар)

Учебната програма е приета и обсъдена на Факултетен съвет на Медицински факултет, протокол № .8. от 28.05.2024г.

Научен секретар на ФС: .

(гл. ас. д-р Руска Ненкова)

УНИВЕРСИТЕТ "ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ" – БУРГАС

**ФАКУЛЕТ ПО МЕДИЦИНА
КАТЕДРА „ФИЗИОЛОГИЯ, ХИМИЯ И БИОХИМИЯ“**

УТВЪРЖДАВАМ!

ДЕКАН:

/Доц. д-р Румяна Янкова, в.и.д./

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Учебна дисциплина:	"ЕНДОТЕЛНА ДИСФУНКЦИЯ, СЪДОВ ОКСИДАТИВЕН СТРЕС И КАРДИОМЕТАБОЛИТЕН РИСК"
Специалност:	МЕДИЦИНА
Професионално направление	7.1. МЕДИЦИНА
Образователно- квалификационна степен:	МАГИСТЪР
Форма на обучение:	РЕДОВНА
Професионална квалификация	ЛЕКАР

Бургас, 2022 г.

ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

1. ОБЩИ ПАРАМЕТРИ НА ДИСЦИПЛИНАТА					
Общ хорариум (часове):		60		Кредити:	
				2	
Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост	Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост		
30	30	1	1		
Вид на дисциплината/ Избираема	Брой часове в седмица: /лекции + упражнения/	Курс:	Семестър		
	1+1	III	V		
2. УЧЕБНИ ФОРМИ					
Аудиторна заетост:	Часове	Кредити	Извънаудиторна заетост:	Часове	Кредити
Лекции	15	0,5	Консултации (работа с преподавател)	10	0.3
Практически занятия	15	0,5	Самостоятелна работа	20	0.7
3. ОЦЕНЯВАНЕ И КОНТРОЛ					
Форми за оценяване и контрол				Относителен дял в общата оценка	
Сесийно оценяване: изпит				0.4	
Семестриално (текущо) оценяване:				0.6	
Форми на семестриален контрол:					
- Колоквиум с писмена част и устно препитване				0.7	
- Семинарни занятия – практично изпитване и тестова част				0.3	

АНОТАЦИЯ

на дисциплината “Ендотелна дисфункция, съдов оксидативен стрес и кардиометаболитен риск“

Предназначение на учебната дисциплина

Дисциплината „Ендотелна дисфункция, съдов оксидативен стрес и кардиометаболитен риск“ е предназначена за студентите от III-ти курс, образователно-квалификационна степен “магистър”, специалност „Медицина“.

Цели

Изучаване на **клетъчно-молекулярните механизми** на ендотелната дисфункция с акцент върху ролята на съдовия оксидативен стрес при сърдечно-съдови и метаболитни заболявания и клинично им приложение.

Структура на учебното съдържание

- ✓ Лекции
- ✓ Семинарни занятия

Помощни средства за преподаване:

Мултимедийни презентации, дискусии, решаване на практически – клинично ориентирани задачи.

Оценка на придобитите знания.

При оценка на знанията на студентите се прилага комбинация от съвременни и класически методи.

Текущ контрол:

- ✓ Устно препитване при провеждане на практическото занятие
- ✓ Семинарни занятия – практично изпитване и тестова част

Очаквани резултати

След приключване на обучението студентите следва да имат следните знания и умения:

- ❖ Относно ролята на оксидативния стрес за ендотелната дисфункция при заболявания с повишен кардиометаболитен риск като захарен диабет, затлъстяване, артериална хипертензия и обструктивна сънна апнея.

- ❖ Относно необходимостта от изследване на ранните (плазмени) маркери на ендотелната дисфункция и оксидативен стрес при повишен кардио-метаболически риск.
- ❖ Относно протективния ефект на антиоксиданти и вазопротектори като средство за профилактика на кардиометаболическите нарушения

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА:

ТЕМАТИЧЕН ПЛАН НА ЛЕКЦИИ

1.	Ендотелна функция и ендотелна дисфункция	2 часа
2.	Циркулиращи маркери на ендотелната дисфункция	1 час
3.	Съдовият стрес като медиатор на съдовото увреждане. Циркулиращи маркери	2 часа
4.	Свободни радикали и редокс-сигнализация при оксидативен стрес	2 часа
5.	Роля на ендотелната дисфункция и съдовите радикали при метаболически синдром	2 часа
6.	Роля на ендотелната дисфункция и оксидативния стрес за съдовите усложнения при захарен диабет	2 часа
7.	Ендотел, съдово възпаление и метаболически аномалии при обструктивна сънна апнея	2 часа
8.	Протективен ефект на антиоксиданти и пробиотици върху ендотелната дисфункция и оксидативния стрес при повишения кардиометаболически риск	2 часа
	ОБЩО	15 часа

ТЕМАТИЧЕН ПЛАН НА СЕМИНАРНИ ЗАНЯТИЯ И ПРАКТИЧЕСКИ

УПРАЖНЕНИЯ

1.	Затлъстяване, ендотелна дисфункция, оксидативен стрес.	2 часа
2.	Тютюнопушене, ендотелна дисфункция и сърдечно съдови заболявания.	2 часа
3.	Хиперурикемия и ендотелна дисфункция и кардиоваскуларен риск.	2 часа
4.	Ендотелната дисфункция и оксидативен стрес в патогенезата на артериалната хипертензия.	2 часа

5.	Роля на ендотелната дисфункция и оксидативния стрес при исхемични увреждания .	2 час
6.	Ендотелна дисфункция, оксидативен стрес и ковид- инфекция.	2 часа
7.	Приложение на антиоксиданти и вазопротектори за профилактиката.	3 часа
	ОБЩО	15 часа

КОНСПЕКТ ПО ДИСЦИПЛИНАТА

„Ендотелна дисфункция, съдов оксидативен стрес и кардиометаболитен риск“ Образователно-квалификационна степен „МАГИСТЪР“,

1. Ендотелната дисфункция и оксидативен стрес в патогенезата на артериалната хипертензия.
2. Ендотелната дисфункция и оксидативен стрес-ключови фактори при атеросклероза.
3. Роля на ендотелната дисфункция и оксидативния стрес за съдовите усложнения при захарен диабет.
4. Роля на ендотелната дисфункция и оксидативния стрес за микро- и макроангиопатиите при захарен диабет.
5. Ендотел, съдово възпаление и метаболитни аномалии при обструктивна сънна апнея.
6. Роля на ендотелната дисфункция и съдовите радикали при метаболитен синдром.
7. Приложение на антиоксиданти и вазопротектори за профилактиката на сърдечно-съдови и метаболитни заболявания.
8. Маркери на ендотелната дисфункция и съдовия оксидативен стрес.

ЛИТЕРАТУРА:

Задължителна:

1. Петър Николов. Ендотелна дисфункция и коронарна болест 2019
2. Bekyarova G, Ivanova D, Madjova V. Molecular mechanisms associated oxidative stress and endothelial dysfunction in the development of vascular complications in diabetes mellitus. *Folia Medica* 2007 (3/4), 13-19
3. Георгиев Б и др. Съдови усложнения при захарен диабет: ролята на ендотелната дисфункция *Ендокринология* 2002, 2М52-57
4. Мудау М., Генис А., Лохнер А., Стрейдом Х. Ендотелна дисфункция: ранният предиктор на атеросклерозата // Сърдечносъдови заболявания. J. Afr. 2012.

Препоръчителна:

1. Tziomalos K et al . Endothelial dysfunction in metabolic syndrome: prevalence, pathogenesis and management. Nutr Metab Cardiovasc Dis. 2010; 20(2):140-6
2. Singh S, et al. Uric acid as a predictor of endothelial dysfunction in patients with metabolic syndrome. Arch Endocrinol Metab. 2021;64(6):810-815.
3. Meyers MR, Gokce N. Endothelial dysfunction in obesity: etiological role in atherosclerosis. Curr Opin Endocrinol Diabetes Obes. 2007;14(5):365-9.
4. Bigazzi R, Bianchi S. Insulin resistance, metabolic syndrome and endothelial dysfunction. J Nephrol. 2007; 20(1):10-4.

Съставил учебната програма:

(проф. дмн Ганка Бѣжярова, дм)

Учебната програма по дисциплината „Ендотелна дисфункция, съдов оксидативен стрес и кардиометаболитен риск“ за специалност „Медицина“ е приета на заседание на катедра „Физиология, химия и биохимия“, Протокол № 18 от 04.03.22г.

Ръководител катедра:

(доц. д-р Румяна Янкова)

Учебната програма е приета и обсъдена на Факултетен съвет на Медицински Факултет, Протокол № 25 от 10.03.22 г.

Научен секретар на ФС:

(гл. ас. д-р Руека Ненкова)

УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ – БУРГАС
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА “УНГОКВБ”

УТВЪРЖДАВАМ!

ДЕКАН:

/и.д. доц/д-р Румяна Янкова/

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Учебна дисциплина:	Биохимична терапия с Минералните соли на д-р Шуслер в лечението на заболявания на горните дихателни пътища и при най-честите УНГ заболявания
Специалност:	МЕДИЦИНА
Професионално направление:	7.1. МЕДИЦИНА Област на висше образование: 7.3.ДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ
Образователно-квалификационна степен:	МАГИСТЪР
Форма на обучение:	РЕДОВНА

Бургаз, 2023 г.

ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

1. ОБЩИ ПАРАМЕТРИ НА ДИСЦИПЛИНАТА					
Обща учебна заетост (часове):	30		Кредити:	2	
Аудитор-на заетост	Извънаудиторна заетост	Аудитор-на заетост	Извънаудиторна заетост		
21	9	0,7	0,3		
Вид на дисциплина-та:	Брой часове в седмица: /лекции + упражнения/	Курс	Семестър		
Избираема	1+1	III	V		
2. УЧЕБНИ ФОРМИ					
Аудиторна заетост:	Часове	Кредити	Извънаудиторна заетост:	Часове	Кредити
Лекции	15	0,5	Консултации (работа с преподавателя)	3	0,1
Семинарни занятия	6	0,2	Самостоятелна работа	6	0,2
Практически занятия		-			
3. ОЦЕНЯВАНЕ И КОНТРОЛ					
Форми за оценяване и контрол				Относителен дял в общата оценка	
Сесийно оценяване: Изпит				0.4	
Семестриално (текущо) оценяване :				0.6	
Форми на семестриален контрол:					
- Присъствие на учебни занятия				0.3	
- Активно участие в учебните занятия				0.3	

АНОТАЦИЯ **на дисциплината**

Биохимична терапия с Минералните соли на д-р Шуслер в лечението на заболявания на горните дихателни пътища и при най-честите УНГ заболявания

Предназначение на учебната дисциплина

Учебната дисциплина “Биохимична терапия с Минералните соли на д-р Шуслер в лечението на заболявания на горните дихателни пътища и при най-честите УНГ заболявания” е предназначена за студентите от специалност “МЕДИЦИНА”, ОКС „МАГИСТЪР”, редовна форма на обучение.

Целите на учебната дисциплина “Биохимична терапия с Минералните соли на д-р Шуслер в лечението на заболявания на горните дихателни пътища и при най-честите УНГ заболявания” са свързани с усвояване на лечебните възможности на Шуслеровите соли, като важна регулираща терапия за овладяване на редица остри и хронични патологични състояния, чрез възстановяване на минералния баланс, биохимичните процеси и клетъчните функции.

В съдържанието на дисциплината се засягат въпроси, свързани с ролята на тези минерали, за балансиране реабсорбцията и разпределението на съответния микроелемент в тъканите, за по бързото и цялостно овладяване на остри и хронични възпалителни процеси в ГДП – ринити, риносинусити, аденоидити и др. Шуслеровите соли безопасно и ефективно облекчават симптомите, съдействат за бързо възстановяване на организма след боледуване, предпазват от хронифициране и предотвратяват вторични инфекции.

Обръща се особено внимание, че всяка от тези соли представлява катализатор на специфични биохимични процеси, поддържащи хомеостазата в организма, както и възможностите да се осигури необходимият биохимичен баланс в организма с помощта на утвърдените в практиката комбинации Шуслерови соли.

Структура на учебното съдържание: В преподаването по дисциплината се провеждат лекции, семинарни упражнения и се задават задачи за самостоятелна работа.

Методи и средства на преподаване: Методите на обучението са начин за работа на университетския преподавател и студента, с помощта на които се постига овладяване на знанията, уменията и навиците, формира се светогледът на студентите и се развиват техните способности.

По дисциплината “Биохимична терапия с Минералните соли на д-р Шуслер в лечението на заболявания на горните дихателни пътища и при най-честите УНГ заболявания” се използват следните методи и средства: лекция с дискусия и обсъждане; интерактивни методи — евристична беседа, мозъчна атака, визуализиране и обсъждане. Използва се мултимедиен проектор и презентирание на лекциите. Цялата група изпълнява една тема под ръководството на преподавателя. Студентите предварително се запознават с теоретичната част. Семинарното упражнение завършва с малък тест върху материала от предходните лекции. Заверка за упражненията се дава само, ако студентът е присъствал на семинарното упражнение и е положил теста успешно.

Форми на обучение: Изучаването на дисциплината се осъществява в следните форми:

1. Лекции - в които се дават основните теоретични знания по разглежданите теми. По част от темите и подтемите, които могат да се изучават самостоятелно от учащите се, лекциите са въвеждащи. Те разкриват същността на въпросите, попадащи в обсега на темите и насочват към самостоятелна работа по препоръчаната литература. Успоредно с лекционния материал ще се провеждат и разисквания по теоретичните въпроси, решаване на задачи, свързани с практическото прилагане на разглежданите методи, решаване на дидактически тестове и конкретни казуси и др.

Освен това се дава възможност за достъп до онлайн лекции и материали на платформа Credo web, (в специално създадената за медицински специалисти и студенти по медицина онлайн академия по Шуслерова терапия).

2. Консултации за изясняване на основни понятия, статистически характеристики и др. и насочване към специфичните им особености, с оглед преодоляване на трудности при самостоятелната работа и др.

3. Самостоятелната работа на студентите се организира чрез консултации в приемните часове на преподавателите, чрез комуникация по електронната поща, други форми на работа в онлайн среда, съвместна работа по научни и професионални задачи, покриването на текущи тестове по зададена тема от преподавателя, провеждащ упражнението и др.

Форми на оценяване на придобитите знания

При оценка на знанията на студентите се прилага комбинация от съвременни и класически методи.

Текущ контрол:

Устно препитване преди провеждане на практическото занятие; Тестове
Семинарни занятия – дискусии

Семестриален изпит:

Практически изпит **Тест**

Предварителни изисквания към основните знания и умения на студентите

Студентите следва да имат познания по анатомия на човека, физиология на човека, биохимия. Следва да имат познания и в областта на пропедевтика на вътрешните болести.

Очаквани резултати

След успешно завършване на курса по дисциплината, студентите следва да знаят принципите на лечение на пациенти с остри и хронични възпаления на горните дихателни пътища и най-често срещаните УНГ заболявания с помощта на оригиналните Шуслерови соли на Немския хомеопатичен съюз (DHU) под формата на таблетки и мази. Те ще са запознати с биохимичните свойства, функционална активност, терапевтични възможности и приложения в клиничната практика.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

ЛЕКЦИИ

Тема	часове
<i>Тема 1</i>	
Интегративния подход в лечението на респираторни вирусни инфекции - предимства и възможности на Шуслеровата терапия. Роля на Шуслерови соли в трите стадия на възпалението в биохимията.	3 часа
<i>Тема 2</i>	3 часа
Възможности на биохимичната Шуслерова терапия в лечението на ОРВИ с главоболие и фебрилитет. Имуноукрепващи и други програми.	
<i>Тема 3</i>	3 часа
Практически аспекти в приложението на Шуслерови соли за овладяване на остри и хронични УНГ патологии. Доказани комбинации в лечението на тонзилити, фарингити.	
<i>Тема 4</i>	3 часа
Практически аспекти в приложението на Шуслерови соли за овладяване на остри и хронични УНГ патологии. Утвърдени комбинации в лечението на ринити, риносинусити, аденоидити.	
<i>Тема 5</i>	3 часа
Шуслерови соли в лечението на често срещани белодробни заболявания – бронхити, астма, пневмонии. Роля на Шуслерови соли при антибиотична терапия.	
Всичко:	15 часа

СЕМИНАРНИ ЗАНЯТИЯ

Тема	часове
Тема 1. Приложение на ШС при остри респираторни инфекции – индивидуален подход при различни групи пациенти - деца, бременни	3 часа
Тема 2. Приложение на Шуслеровите соли при хроничните заболявания – интегративен метод за възстановяване и поддържане на здравето	3 часа
Всичко:	6 часа

ВЪПРОСНИК ЗА ИЗПИТ

Тема 1 Роля на Шуслерови соли в трите стадия на възпалението в биохимията.

Тема 2 Шуслерова терапия в лечението на ОРВИ с главоболие и фебрилитет.

Тема 3 Практически аспекти в приложението на Шуслерови соли в лечението на тонзилити, фарингити.

Тема 4 Практически аспекти в приложението на Шуслерови соли в лечението на ринити, риносинусити, аденоидити.

Тема 5 Практически аспекти в приложението на Шуслерови соли в лечението на бронхити, астма, пневмонии. Роля на Шуслерови соли при антибиотична терапия.

Тема 6 Приложение на Шуслеровите соли при остри и хронични заболявания – интегративен метод за възстановяване и поддържане на здравето

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

Задължителна:

1. Лекционен курс — проф. д-р Валентин Стоянов, д-р Нонна Петрова, маг. фарм. Любима Бургазлиева

Препоръчителна:

1. Основни принципи на приложение на 12-те минерални соли на д-р Шуслер. д-р Анастасия Миланова
2. Ръководство по Шуслерова терапия. Г. Х. Хепен, Т. Фейхтингер
3. <https://www.credoweb.bg/course/109696/onlayn-akademiya-po-shuslerova-terapiya/course>

Съставили:

- 1.....
(проф. д-р Валентин Стоянов)
- 2.....
(д-р Нонна Петрова)

Учебната програма е обсъдена и приета на заседание на катедра „УНГОКВБ”, протокол №5 от 24.07.2023 г.

Ръководител катедра..

(доц. д-р Данѝел Петков, дм)

Учебната програма е приета и обсъдена на Факултетен съвет на Медицински факултет, Протокол № 42 от 20.09.2023г.

Секретар на ФС: .

(Гл. ас. д-р Руска Ненкова)

УНИВЕРСИТЕТ “ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ” – БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО МЕДИЦИНА
КАТЕДРА “БИОЛОГИЯ, МЕДИЦИНСКА ГЕНЕТИКА,
МИКРОБИОЛОГИЯ, МЕДИЦИНСКА ПАРАЗИТОЛОГИЯ,
КЛИНИЧНА ЛАБОРАТОРИЯ И ИМУНОЛОГИЯ”

УТВЪРЖДАВАМ!

ДЕКАН: М

(Доц. д-р Румяна Янкова)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Учебна дисциплина:	”ЛАБОРАТОРНАТА МЕДИЦИНА В КЛИНИЧНАТА ПРАКТИКА”
Специалност:	МЕДИЦИНА
Професионално направление	7.1 МЕДИЦИНА
Образователно- квалификационна степен:	МАГИСТЪР
Форма на обучение:	РЕДОВНА

Бургас 2023

ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

1. ОБЩИ ПАРАМЕТРИ НА ДИСЦИПЛИНАТА					
Обща учебна заетост (часове):		60		Кредити: 2	
Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост		Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост	
30	30		1.0	1.0	
Вид на дисциплината:	Брой часове в седмица: /лекции + упражнения/		Курс:	Семестър:	
Задължителна	1 + 1		III	V	
2. УЧЕБНИ ФОРМИ					
Аудиторна заетост:	Часове	Кредити	Извънаудиторна заетост:	Часове	Кредити
Лекции	15	0.5	Консултации (работа с преподавател)	10	2.0
Практически занятия	15	0.5	Самостоятелна работа	20	0.7
3. ОЦЕНЯВАНЕ И КОНТРОЛ					
Форми за оценяване и контрол					Относителен дял в общата оценка
Сесийно оценяване: Изпит					0.4
Семестриално (текущо) оценяване:					0.6
Форми на семестриален контрол:					
- Активно участие в занятията – обсъждания и практически задачи					0.3
- Тестова проверка					0.3
- Самостоятелна разработка (презентация)					0.3

АНОТАЦИЯ НА ДИСЦИПЛИНАТА „ КЛИНИКО-ЛАБОРАТОРНА ДИАГНОСТИКА“

Предназначение на учебната дисциплина

Учебната дисциплина „ЛАБОРАТОРНАТА МЕДИЦИНА В КЛИНИЧНАТА ПРАКТИКА“ е предназначена за студентите от специалност „Медицина“, редовна форма на обучение. Лабораторната медицина е медицина на доказателствата с широк научен и приложен характер, могъщ източник на медицинска информация и неразделна част от диагностично-лечебния процес.

Цели

Целта на заниманията в рамките на свободноизбираемата дисциплина „ЛАБОРАТОРНАТА МЕДИЦИНА В КЛИНИЧНАТА ПРАКТИКА“ е обучаващите се да добавят към придобитите теоретични знания и практически умения по Клинична лаборатория допълнителна и нова информация за някои от актуалните направления на клиничната лаборатория, клинично-лабораторните програми за профилактика и диагностика при различни органни патологии, лабораторни изследвания при провеждане на медицински научни проучвания и изпитвания, които не са достатъчно застъпени като брой часове и обем информация в основния учебен план.

Ефектът от това следва да е в посока на засилване на интереса към дисциплината и изследователската работа, клиничното мислене и стремеж към самоосъвършенстване на студентите. Заниманията в тези часове трябва освен теоретично, да ги обогатят и с практически умения, особено в работата с наличните в лабораториите – учебни бази, автоматизирани анализатори, методи и стандартизация и статистически анализ на данни.

Обучението може да се извършва в десети семестър (*V курс*) или е подходящо за стажант – лекари, вече активни участници в клиничната практика. Курсът завършва с полагане на изпит.

Структура на учебното съдържание

Хорариумът по дисциплината „Клинична лаборатория“ се състои от 15 учебни часа лекции и 15 учебни часа упражнения, разпределени в рамките на един семестър -X (*V курс*) или VI курс в рамките на 10 учебни седмици.

Методи на преподаване

По време на упражнението студентите участват активно, като всеки от групата представя, обсъжда и отговаря на въпроси по зададени от преподавателя различни клинични казуси, предлага клинично-лабораторни изследвания и се обосновава. Стимулира се клиничното мислене и рационалния избор на показатели с цел правилна диагноза и адекватно медицинско решение.

Петнадесет от упражненията са с практическа част, в която студентите ще извършат следните дейности:

- ✓ Установяване на грешки в преданалитичната фаза

- ✓ Лабораторни методи в лабораторията (ЙСЕ, потенциометрия, имунохимични, колориметрични, турбидиметрия, хронометрични и др.). Апарати, апаратни изследвания. Калибрация и контрол на качеството. Верифициране на лабораторен метод и проверка на аналитичната надеждност.
- ✓ Микроскопиране на кръвни натривки с различни патологични находки. Оценка на морфологията на кръвните клетки – ДКК, морфология на еритроцити, изброяване на ретикулоцити както и на тромбоцити по Фолио.
- ✓ визуализиране на хронометричния принцип на определяне на хемостазата и особености при пробонабирането.
- ✓ Химично изследване на урина с тест ленти. Определяне на PCR и ACR.
- ✓ Работа със статистически програми и ЛИС. Извличане на база данни и тяхната обработка.
- ✓ Вземане и работа на други биологични материали – CSF, пунктати, слюнка, спермограма, влагалищен секрет.

Форми на самостоятелна работа

Студентите се подготвят самостоятелно теоретично за упражненията използвайки лекциите от основния задължителен модул по Клинична лаборатория, лекциите от курса по СИД и препоръчителната литература.

Методи на оценяване

1. **Текущата оценка** през семестъра се формира от:
 - a) Самостоятелно представяне в семинарните занятия – дискусии, отговор на зададени въпроси по даден казус.
 - b) Самостоятелно подготвена и представена **презентация** по действителен казус от киничната практика в който студентът представя:
 - ✓ Анамнеза и статус
 - ✓ Лабораторни, образни и други обективни изследвания, които са основание за диагнозата
 - ✓ Лечебен подход
 - ✓ Маркери за мониториране
 - ✓ Прогноза
 - c) Текущ контрол- провежда се като **тестово** изпитване в края на курса на обучение, върху практическата част на СИД тематиката. Критерий - минимум от 60% правилно отговорени тестови въпроса.
2. **Изпит:** Състои от зададен казус и представяне на клинично решение (устно представяне на клиничния подход, видове изследвания и други обективни методи, както и диагностично-лечебния план по случая), предполагаема диагноза и диференциална диагноза
3. **Крайната оценка** се формира от резултата от текущата оценка от семестъра, и представения клиничен казус (клинично решение) на изпита.
4. Теоретичният изпит с писмена част се съхранявана в архива на катедрата, а устна част е пред комисия от хабилитирани преподаватели.

Предварителни изисквания към основните знания и умения на студентите

Студентите следва да имат познания по фундаментални науки (цитология, биохимия, физиология, патофизиология и патоанатомия) и по клинични дисциплини като Кл.лаборатория и имунология, Вътрешни болести, педиатрия, хирургия, АГ и др. и умения да ги използват по най-подходящ начин в практическите упражнения, където се разглеждат промените в лабораторните показатели при конкретни клинични случаи.

Очаквани резултати

След успешно завършване на курса по дисциплината, студентите следва да знаят и могат:

- ✓ Да познават добре и спазват изискванията на преданалитичната подготовка на пациента и пробата, както и грешките в преданалитичния, аналитичния и постаналитичния етап на лабораторното изследване с цел елиминирането им като фактор при вземане на медицинско решение в клиничната практика.
- ✓ Да се научат на правилен избор на параметри, при обосновано съобразяване с диагностичната им надеждност и икономическите аспекти на лабораторната дейност.
- ✓ Да познават спецификата и предимствата на аналитичните методи и формиране на критично и обективно отношение към възможностите на лабораторния метод.
- ✓ Да могат да боравят в база данни на ЛИС и обработват статистически данни.
- ✓ Да познават законовите етични изисквания при научни проекти и изследвания, в които се взема биологичен материал или се извършват инвазивни процедури и участват хора или животни.
- ✓ Да придобият професионално умение за коректна и пълна интерпретация на лабораторните резултати, познаване на диагностичната надеждност на лабораторните методи, корелацията на параметрите при различните заболявания с оглед подбор на най-информативна констелация от лабораторни параметри в индивидуалната клинична ситуация.
- ✓ Да усвоят клинично-лабораторните програми за профилактика и диагноза на различни заболявания, както и показатели за тяхното мониториране и прогноза.
- ✓ Да придобият конкретни практически умения, нужни в клиничната практика-познаване на подходящите вакутейнери за съответно изследване, референтните граници и техните вариации, уринен анализ, микроскопиране на кръвни натривки, анализ на ликвор, спермограма, изисквания при клинични изследвания и стандартизация на лабораторната дейност.

След успешно завършване на курса по дисциплината, студентите следва да знаят и могат: самостоятелно да интерпретират лабораторните резултати в контекста на клиничната картина

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

ЛЕКЦИИ

ЛАБОРАТОРНАТА МЕДИЦИНА В КЛИНИЧНАТА ПРАКТИКА

Тема	часове
1. Основни лабораторни програми за профилактика и скрининг.	2
2. Лабораторна програма за диагностика на бъбречните заболявания. Нови биомаркери за бъбречна увреда.	2
3. Лабораторна програма при хематологични заболявания. Диференциална диагноза на анемиите. Възпалителни и неопластични синдроми.	2
4. Лабораторна програма при стомашно-чревни заболявания. Хепато-билиарна и панкреасна патология. Малабсорбция- промени.	2
5. Лабораторна програма при сърдечносъдови заболявания и атеросклероза. Маркери за диагноза и мониториране.	2
6. Лабораторна програма при остри животозастрашаващи състояния. Отравяния, изгаряния, измръзване, сепсис и полиорганна недостатъчност.	2
7. Лабораторна програма на нарушения на ендокринната система и обмяната на веществата (диабет и метаболитен синдром). Нови маркери.	3
Общо:	15

УПРАЖНЕНИЯ

ЛАБОРАТОРНАТА МЕДИЦИНА В КЛИНИЧНАТА ПРАКТИКА

Тема	часове
1. Организация на клинично-лабораторната дейност. Контрол на качеството на лабораторните резултати. Калибрация и валидиране на лабораторни показатели. Определяне на референтна област и референтни граници. Диагностична надежност. ROC криви.	2
2. Микроскопиране. Морфологични промени в кръвните клетки – морфология на еритроцитите, изброяване на ретикулоцити, ДКК, определяне на тромбоцитите по метода на Фонио. Патологични находки от практиката.	2
3. Хемостазни показатели. Принцип на определяне - функционални и хронометрични. Нови показатели. Диагностика на тромбофилиите и хеморагичната диатеза. Тромбоцитоза и тромбоцитопения.	2
4. Съвременни компютърни информационни системи в лабораторната практика. Работа с ЛИС и извличане на данни. Статистически подходи при научни изследвания. Работа със статистически програми. Търсене на разпределението на данните, сравнителен анализ, корелации, ANOVA, ROC анализ. Законови изисквания относно научните изследвания и проучвания.	2
5. Лабораторни методи на изследване. Колориметрия, турбидиметрия, имунохимичен анализ, ЙСЕ, потенциометрия. Лекарствено мониториране.	2

6. РОСТ анализ. Бързи тестове за уринен анализ, вирусологични маркери, наркотични вещества, биомаркери за спешна диагноза и отдиференциране на различни заболявания.	2
7. Изследване на други биологични течности. Особенности при пробонабирането. Изследване на CSF, пунктати, слюнка, спермограма, влагалищен секрет и др. Клинично значение диагностично значение.	3

Общо: 15

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

Задължителна:

I. Учебници и ръководства на български език:

1. Клиничнолабораторни резултати – Част I, Ръководство за студенти медици (1998), под ред. на проф. Т. Цветкова; ISBN: 9789549301816
2. Клиничнолабораторни резултати – Част II, Ръководство за студенти медици (1998), под ред. на проф. Т. Цветкова; ISBN: 954-9806-04-9
3. **Лабораторна хематология** (2014), Марин Пенев, Полет Дукова-Пенева; ISBN: 978-954-9365-16-0
4. Клиничната лаборатория и клиничната медицина (2017), под ред. на З. Кръстев и Т. Шипков; Мединфо Код: 64091_SHP_01
5. Клиникохимична лабораторна диагностика за практиката. Келер Х., Второ преработено издание, Медицина и физкултура, София, (1999)
6. Към рационално лабораторно изследване - Част I, Николай Атанасов и Асен Атанасов, издателство ВАП- Пловдив (2001) ISBN 954-9806-26-X
7. Към рационално лабораторно изследване - Част II, Николай Атанасов и Асен Атанасов, издателство ВАП- Пловдив (2002) ISBN 954-9806-34-0
8. Учебник Вътрешни болести под редакцията на проф. Федя Николов, д.м.(2020) издателство Лакс бук, ISBN:978-619-189-145-0

Препоръчителни:

II. Учебници и ръководства на английски език:

1. Tietz Fundamentals of Clinical Chemistry and Molecular Diagnostics, 8th Edition (2018), Nader Rifai; ISBN: 9780323530446
2. Lab Values: Everything You Need to Know about Laboratory Medicine and its Importance in the Diagnosis of Diseases (2018), David Andersson)
3. Henry's Clinical Diagnosis and Management by Laboratory Methods, 23rd Edition (2017), Richard A. McPherson, Matthew R. Pincus; ISBN: 978-0-323-41315-2

Дисциплина: Лабораторната медицина в клиничната практика

Съставил програмата:
(доц. д-р Марияна Иорданова д.м)

Учебната програма е обсъдена и приета на заседание на катедра „Биология, Медицинска генетика, Микробиология, Медицинска паразитология, Клинична лаборатория и имунология“, протокол № 15 от 14.06.2023 г.

Ръководител катедра: ...

(доц. д-р Веселина Мерхар)

Учебната програма е приета и обсъдена на Факултетен съвет на Медицински факултет, протокол № 42 от 20.09.2023 г.

Научен секретар на ФС: ..

.....
м.ае. д-р Р. Ненцова

Актуализации на учебната програма

Катедрен съвет, протокол №..... от

Медицински факултет, протокол №..... от

УНИВЕРСИТЕТ “ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ” – БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО МЕДИЦИНА
КАТЕДРА “АНЕСТЕЗИОЛОГИЯ, АГ, ХИРУРГИЯ, ОРТОПЕДИЯ,
ТРАВМАТОЛОГИЯ, УРОЛОГИЯ, НЕВРОХИРУРГИЯ, СПЕШНА И
ИНТЕНЗИВНА МЕДИЦИНА”

УТВЪРЖДАВАМ!

ДЕКАН:

/доц. д-р Румяна Янкова/

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Учебна дисциплина:	МЕДИЦИНА НА ПЪТУВАНИЯТА
Специалност:	МЕДИЦИНА
Професионално направление:	7.1 МЕДИЦИНА
Образователно-квалификационна степен:	МАГИСТЪР
Форма на обучение:	РЕДОВНА
Професионална квалификация:	ЛЕКАР

Бургас, 2024 г.

ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

1. ОБЩИ ПАРАМЕТРИ НА ДИСЦИПЛИНАТА					
Обща учебна заетост (часове):		60		Кредити:	
				2	
Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост		Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост	
30	30		1	1	
Вид на дисциплината:	Брой часове в седмица: /лекции + упражнения/		<i>Курс:</i>	<i>Семестър:</i>	
ИЗБИРАЕМА	1+1		<i>III</i>	<i>V</i>	
2. УЧЕБНИ ФОРМИ					
Аудиторна заетост:	Часове	Кредити	Извънаудиторна заетост:	Часове	Кредити
Лекции	15	0.5	Консултации (работа с преподавател)	5	0.17
Семинарни занятия			Самостоятелна работа - Подготовка за контролни - Подготвяне за упражнения - Подготовка за изпит	6	0.20
Практически занятия	15	0.5		4	0.13
				15	0.50
3. ОЦЕНЯВАНЕ И КОНТРОЛ					
Форми за оценяване и контрол				Относителен дял в общата оценка	
Сесийно оценяване: Изпит				0.4	
Семестриално (текущо) оценяване:				0.6	
Форми на семестриален контрол:					
- Присъствие на учебни занятия				0.3	
- Текущо препитване преди всяко упражнение				0.3	
- Активно участие в занятията				0.4	

АНОТАЦИЯ

на дисциплината „Медицина на пътуванията“

Предназначение на учебната дисциплина

Учебната дисциплина „Медицина на пътуванията“ е предназначена за студентите от специалност „Медицина“, редовна форма на обучение.

Целите на учебната дисциплина „МЕДИЦИНА НА ПЪТУВАНИЯТА“ са свързани с необходимостта студентите да се запознаят с основните принципи на оказване на медицинска помощ на пациенти, намиращи се в моретата и океаните. Студентите се научават да прилагат усвоените медицински познания и умения в специфични морски условия. **Задачите**, които се изпълняват с усвояването на знанията по „МЕДИЦИНА НА ПЪТУВАНИЯТА“ от студентите, са свързани с придобиване на умения за оказване на първа медицинска помощ и спасяване на болните на море. Това е свързано с изучаване и усвояване на специфични алгоритми на поведение, които са застъпени в учебния план на дисциплината. Прилагането на усвоените теоретични и практически умения в екстремни условия е предизвикателство за всеки медик, оказващ лекарска и до-лекарска помощ.

Изучаването на учебния материал ще осигури на студентите достатъчно знания, необходими за бъдещата им дейност като специалисти в сферата на здравния мениджмънт и професионалното им развитие.

Структура на учебното съдържание: В преподаването по дисциплината се провеждат лекции, т.е. дисциплината обхваща само лекционен материал.

Методи и средства на преподаване: Методите на обучението са начин за работа на университетския преподавател и студента, с помощта на които се постига овладяване на знанията, уменията и навиците, формира се светогледът на студентите и се развиват техните способности. По дисциплината „МЕДИЦИНА НА ПЪТУВАНИЯТА“ се използват следните методи и средства: лекция с дискусия и обсъждане; интерактивни методи – евристична беседа, мозъчна атака, визуализиране и обсъждане. Използва се средството мултимедийен проектор и презентирание на лекциите. Цялата група изпълнява една тема под ръководството на преподавателя. Студентите предварително се запознават с теоретичната част. Всяка лекция завършва с малък тест върху материала от предходната. Заверка за лекциите се дава само, ако студентът е присъствал на всички лекции и е показал умения на заинтересованост от преподаваната материя.

Форми на обучение: Изучаването на дисциплината се осъществява в следните форми:

1. Лекции, в които се дават основните теоретични знания по разглежданите теми. По част от темите и подтемите, които могат да се изучават самостоятелно от учащите се, лекциите са въвеждащи. Те разкриват същността на въпросите, попадащи в обсега на темите и насочват към самостоятелна работа по препоръчаната литература. Успоредно с лекционния материал ще се провеждат и разисквания по теоретичните въпроси, решаване на задачи, свързани с практическото прилагане на разглежданите методи, решаване на дидактически тестове и казуси и др.

2. Консултации за изясняване на основни понятия, статистически характеристики и др. и насочване към специфичните им особености, с оглед преодоляване на трудности при самостоятелната работа и др.
3. Самостоятелната работа на студентите се организира чрез консултации в приемните часове на преподавателите, чрез комуникация по електронната поща, съвместна работа по научни и професионални задачи, покриването на текущи тестове по зададена тема от преподавателя, провеждащ упражнението и др.

Методи на оценяване

№	Форма на семестриален контрол при форма на контрол "Изпит"	Точки (K ₁)
1.	Присъствие на учебни занятия	50
2.	Активно участие в учебните занятия	50
3.	Реферат	0
Общо:		100

№	Форми за оценяване	Писмен със събеседване или тест	Точки (K ₂)
Вариант 1 – Писмен изпит по два въпроса от конспекта и събеседване			
1.	Въпрос № 1 – от I раздел на уч. програма (1 – 7 тема)		50
2.	Въпрос № 2 – от II раздел на уч. програма (8 - 15 тема)		50
Вариант 2 – Тест обхващащ въпроси от всички теми в учебната програма			
1.	Тест		100

Предварителни изисквания към основните знания и умения на студентите

Студентите следва да имат познания по всички профилиращи и основополагащи дисциплини, заложен в учебния план на съответната специалност.

Очаквани резултати

След успешно завършване на курса по дисциплината, студентите следва да знаят и могат да използват базисната терминология в сферата на разработването на научно-изследователски тези. Изучаването на учебния материал ще осигури на студентите достатъчно знания, необходими за бъдещата им дейност като специалисти в областта на управлението на собствения си потенциал като бъдещи кадри в научно-изследователската сфера.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

ЛЕКЦИИ

Тема	часове
1. Възникване и развитие на медицината на пътуванията и туризма (травъл медицина).	1 час
2. Епидемиологични аспекти на медицината на пътуванията и туризма.	1 час
3. Медицински дейности преди пътуване.	1 час
3.1. Здравен статус и анамнеза.	
3.2. Данни за предшестващи пътувания и възникнали медицински проблеми.	
3.3. Оценка на здравословното състояние и риска при предстоящото пътуване (Експертно заключение).	
4. Пътувания при хора с особености в здравния статус.	1 час
4.1. Бременни.	
4.2. Деца.	
4.3. Инвалиди.	
4.4. Възрастни.	
4.5. Спортисти.	
4.6. Групови пътувания.	
4.7. Емигранти и репатрирани.	
4.8. Хронично болни (диабет,ХОББ, сърдечносъдови и др.).	
4.9. Пътуващи за лечение в други страни –медицински туризъм.	
5. Специални пътувания.	1 час
5.1. Морски пътешествия, регати др.	
5.2. Аеро ралита, пътувания с балони и др.	
5.3. Продължителни пътувания с велосипед.	
5.4. Подводен спорт и гмуркания.	
5.5. Сафари.	
5.6. Пътувания в необитаеми, диви области, и екстремни за живота условия.	
5.7. Високопланински пътувания.	
5.8. Пътувания с масово събиране на хора (богомолци, рок концерти, спортни състезания).	
5.9. Оцеляване в агресивна околна среда.	
6. Тропическа медицина. Имунизации и ваксинации.	1 час
6.1. Основи на тропическата медицина.	
6.2. Най – често срещани тропически заболявания при пътуващите.	
6.3. Видове ваксини и имунизации. Противопоказания. Имунизационен календар.	
7. Превенция, самопомощ и лечение по време на пътуване.	1 час

- 7.1. Личен медицински набор на пътуващия.
- 7.2. Хемопротекция.
- 7.3. Самолечение (диария на пътуващите, малария, простуда, грип, алергия, кожни заболявания и др.).
- 7.4. Персонални средства за защита на здравето.
- 8. Пътувания – сигурност и хигиенни аспекти на пътуванията. 1 час**
- 8.1. Безопасно хранене.
- 8.2. Вода и възможности за пречистване.
- 8.3. Продължително ходене.
- 8.4. Контакт с животни.
- 8.5. Близки и интерперсонални контакти.
- 8.6. Персонална сигурност и безопасност.
- 9. Заболявания придобити по време на пътуване: 1 час**
- 9.1. Географски риск. Тропически заболявания.
- 9.2. Инфекциозни заболявания предавани при общуване в човешка популация.
- 9.3. Инфекциозни заболявания и отравяния свързани с хранене и консумация на вода.
- 9.4. Сексуално предавани болести.
- 9.5. Заболявания при контакт с животни, инсекти, пребиваване във водна среда др.
- 10. Състояния и заболявания свързани с начина на транспорт. 1 час**
- 10.1. Болест на движението – въздушна, морска, автомобилна, космическа форма.
- 10.2. Страх от полет. Продължителни полети.
- 10.3. Синдром на икономичната класа – превенция на дълбока венозна тромбоза. Jet lag syndrome.
- 10.4. Баротравма. Височинна (планинска) болест.
- 10.5. Спешна медицина на борда на въздухоплавателни и морски транспортни средства.
- 10.6. Транспортни инциденти и травматизъм.
- 11. Персонална сигурност и безопасност. 1 час**
- 11.1. Опасност за здравето при терористични действия.
- 11.2. Културен шок и адаптация.
- 11.3. Психологична поддръжка при стресови ситуации по време на пътуване.
- 11.4. Хемотрансфузия на пътуващи в чужбина.
- 12. Медицински действия след пътуване. 1 час**
- 12.1. Скрининг и оценка на здравето.
- 12.2. Спешни състояния изискващи намеса на тесни специалисти.
- 12.3. Необходимост от продължително мониториране на здравето.
- 13. Медицинско застраховане при пътувания. 1 час**

14. Смърт при пътуване.	1 час
15. Евакуация при заболели по време на пътуване.	1 час
	Общо: 15 часа

УПРАЖНЕНИЯ

Тема	часове
1. Възникване и развитие на медицината на пътуванията и туризма (травъл медицина).	1 час
2. Епидемиологични аспекти на медицината на пътуванията и туризма.	1 час
3. Медицински дейности преди пътуване.	1 час
4. Пътувания при хора с особености в здравния статус.	1 час
5. Специални пътувания.	1 час
6. Тропическа медицина. Имунизации и ваксинации.	1 час
7. Превенция, самопомощ и лечение по време на пътуване.	1 час
8. Пътувания – сигурност и хигиенни аспекти на пътуванията.	1 час
9. Заболявания придобити по време на пътуване.	1 час
10. Състояния и заболявания свързани с начина на транспорт.	1 час
11. Персонална сигурност и безопасност.	1 час
12. Медицински действия след пътуване.	1 час
13. Медицинско застраховане при пътувания.	1 час
14. Смърт при пътуване.	1 час
15. Евакуация при заболели по време на пътуване.	1 час
	Общо: 15 часа

КОНСПЕКТ

ТЕОРЕТИЧЕН ИЗПИТ

1. Възникване и развитие на медицината на пътуванията и туризма (травъл медицина).
2. Епидемиологични аспекти на медицината на пътуванията и туризма.
3. Медицински дейности преди пътуване.
4. Пътувания при хора с особености в здравния статус.
5. Специални пътувания.
6. Тропическа медицина. Имунизации и ваксинации.
7. Превенция, самопомощ и лечение по време на пътуване.
8. Пътувания – сигурност и хигиенни аспекти на пътуванията.
9. Заболявания придобити по време на пътуване.
10. Състояния и заболявания свързани с начина на транспорт.
11. Персонална сигурност и безопасност.
12. Медицински действия след пътуване.
13. Медицинско застраховане при пътувания.
14. Смърт при пътуване.
15. Евакуация при заболели по време на пътуване.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

Задължителна

1. Проф. Х. Бозов – „Ръководство по морска медицина“ – Издание на ВМА София 2018 г.
2. Проф. Х. Бозов – „Ръководство по спешна медицинска помощ“ - Издание на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас 2021 г.
3. Проф. Х. Бозов – „Спешна медицина“ - Бургас 2023 г.
4. Д-р Христианна Романова – „Бедствени ситуации и медицинско осигуряване“ – Варна 2001 г.
5. Министерство на отбраната и военномедицинска академия – „Тероризъм, оценка и управление на медицинския риск“ – Издателство „Ирита“, София 2008 г.

6. Николина Радева – „Актуални аспекти на защитата на населението при бедствени ситуации“ – Издание „Стено“.

Съставил:

(проф. д-р Христо Бозов, дм)

Учебната програма е обсъдена и приета на заседание на катедра „Анестезиология, АГ, хирургия, ортопедия, травматология, урология, неврохирургия, спешна и интензивна медицина”, протокол № 2. от 12.02.2024г.

Р-л- катедра

(доц. д-р Николай Миринчев, дм)

Учебната програма е приета и обсъдена на Факултетен съвет на Медицински факултет, протокол № 3. от 15.02.2024г.

Научен секретар на ФС:

(Гл. ас. д-р Руска Нейкова)

УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ – БУРГАС
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ВЪТРЕШНИ БОЛЕСТИ, СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА,
ФИЗИОТЕРАПИЯ И РЕХАБИЛИТАЦИЯ, МЕДИЦИНА НА
БЕДСТВЕНИТЕ СИТУАЦИИ“

УТВЪРЖДАВАМ !

ДЕКАН:

/проф. д-р Румяна Янкова - Аврамова/

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Учебна дисциплина: **ТОКСИКОЛОГИЯ**

Специалност: **МЕДИЦИНА**

Професионално направление: **7.1. МЕДИЦИНА**

Образователно-
квалификационна степен: **МАГИСТЪР**

Форма на обучение: **РЕДОВНА**

Бургас, 2025 г.

1. ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБЕН ПЛАН

1. ОБЩИ ПАРАМЕТРИ НА ДИСЦИПЛИНАТА					
<i>Общ хорариум (часове):</i>	60	<i>Кредити</i>	2		
Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост	Аудиторна заетост	Извънаудиторна заетост		
30	30	1	1		
<i>Вид/статут на дисциплината:</i>	<i>Брой часове в седмица: /лекции и семинари/</i>	<i>Курс:</i>	<i>Семестър:</i>		
Избираема	1 + 1	IV	VIII		
2. УЧЕБНИ ФОРМИ					
<i>Аудиторна заетост:</i>	<i>Часове:</i>	<i>Кредити:</i>	<i>Извънаудиторна заетост</i>	<i>Часове:</i>	<i>Кредити:</i>
Лекции	15	0,5	Консултации (работа с преподавател)	10	0.3
Практически занятия					
Семинарни занятия	15	0,5	Самостоятелна работа	20	0.7
3. ОЦЕНЯВАНЕ И КОНТРОЛ					
<i>Форми за оценяване и контрол</i>				<i>Относителен дял в общата оценка</i>	
Сесийно оценяване (изпит):				0,4	
Семестриално (текущо) оценяване:				0,6	
Форми на семестриален контрол:					
- Присъствие на учебни занятия				0,2	
- Активно участие в занятията				0,4	
- Контролни работи за текущ контрол				0,4	

АНОТАЦИЯ

на дисциплината „Токсикология“

Учебната програма по избираемата дисциплина „Токсикология“ е предназначена за студентите от специалност „Медицина“ при Медицинския факултет, редовна форма на обучение, завършващи с образователно-квалификационна степен „Магистър“ и професионална квалификация „Лекар“.

Целта на обучението по учебната дисциплина е да запознае студентите с неблагоприятните ефекти на химичните вещества върху живите организми и практиката за диагностициране и лечение при излагане на професионални токсини и токсини от околната среда, както и биологични агенти.

Основни задачи на учебната програма:

Да се формират теоретични знания и усвоят практически умения в областта на общата и специална токсикология, специализираните токсикологични изследвания, механизми на токсично действие, клиничната токсикология и токсикологичния анализ.

Структура на учебното съдържание: предмет и задачи на токсикологията; основни закономерности на токсикокинетиката и токсикодинамиката; биологични особености на организма, рискови групи и токсичен ефект; органа и системна токсичност; оценка на ефектите при експозиция на химични агенти; основи на клиничната и военна токсикология.

Методи на преподаване: традиционни и иновативни методи на преподаване, , дискусия, експеримент, компютърно моделиране, презентирание с мултимедия, проекти, казуси, инциденти, работа в екип и др.

Форми на самостоятелна работа

- ✓ Самоподготовка за учебни занятия;
- ✓ Самостоятелна работа по зададени теми;
- ✓ Подготовка на литературни справки и електронни презентации;
- ✓ Подготовка за тестове, колоквиуми и изпити.

Форми на контрол и оценяване

При оценка на знанията на студентите се прилага комбинация от съвременни и класически методи.

Текущ контрол:

- ✓ Устно препитване преди провеждане на практическото занятие
- ✓ Тестове
- ✓ Семинарни занятия - дискусии
- ✓ Колоквиум с тестова част и устно препитване
- ✓

Семестриален изпит:

- ✓ Практически изпит
- ✓ Тест

Очаквани резултати

След успешно завършване на курса по дисциплината студентите следва да знаят и могат да използват базисната терминология в сферата на токсикологията, да могат да

оценяват токсичните ефекти на активни вещества от природен и синтетичен произход, вкл. лекарства, да са усвоили механизмите на токсично действие върху организмите, водещи до нежелани реакции и до токсични увреждания.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА ЛЕКЦИИ

№	ТЕМА	ЧАСОВЕ
1.	Предмет и задачи на токсикологията. Основни понятия и означения. Класификация на химичните вещества по токсичност и опасност. Класификация на екзогенните отравяния.	2
2.	Основни закономерности на токсикокинетиката. Резорбция, разпределение и натрупване на отровните вещества в организма.	2
3.	Принципи на токсикодинамиката. Молекулни механизми на токсичното действие. Органотропно действие. Комбинирано действие.	2
4.	Биологични особености на организма, рискови групи и токсичен ефект. Биомаркери за експозиция и ефект. Фактори, повлияващи токсичността.	2
5.	Органна и системна токсичност – нива и механизми. Водещи синдроми. Основни принципи и насоки на лечение на интоксикациите. Токсодроми. Антидоти	2
6.	Оценка на ефектите при експозиция на химични агенти. Допустими нива на експозиция. Класифициране на химичните вещества и смеси в класове и категории на опасност за здравето. Оценка и управление на здравния риск.	2
7.	Клинична и военна токсикология. Лекарствени алергии и токсичност. Отравяния със сънотворни и наркотични вещества. Отравяния с БОВ, физични и химични инкапацитанти.	3
	Общо лекции	15

УПРАЖНЕНИЯ

ТЕМА	Часове
1. Основни понятия и процеси в токсикологията. Класификации на отровните вещества.	2
2. Критерии за токсичност. Токсични ефекти и взаимодействия. Методи за оценка на токсичния ефект на химичните съединения. Количествени характеристики.	2
3. Токсикокинетика и токсикодинамика: пътища за проникване и резорбция на токсичните вещества.	2
4. Токсично увреждане на органи и системи.	3
5. Основни терапевтични методи и лекарствени средства за лечение при отравяния.	2
6. Остри интоксикации с наркотични вещества. Прояви и животоспасяващи мерки. Интоксикации с тежки метали.	2
7. Бойно-отровни вещества. Класификация. Механизъм на действие и антидоти.	2
Общо	15

КОНСПЕКТ

1. Предмет и задачи на токсикологията. Основни понятия и означения. Класификация на химичните вещества по токсичност и опасност. Класификация на екзогенните отравяния.
2. Основни закономерности на токсикокинетиката. Резорбция, разпределение и натрупване на отровните вещества в организма.
3. Принципи на токсикодинамиката. Молекулни механизми на токсичното действие. Органотропно действие. Комбинирано действие.
4. Биологични особености на организма, рискови групи и токсичен ефект. Биомаркери за експозиция и ефект. Фактори, повлияващи токсичността.
5. Органна и системна токсичност – нива и механизми. Водещи синдроми. Основни принципи и насоки на лечение на интоксикациите. Токсодроми. Антидоти
6. Оценка на ефектите при експозиция на химични агенти. Допустими нива на експозиция. Класифициране на химичните вещества и смеси в класове и категории на опасност за здравето. Оценка и управление на здравния риск.
7. Клинична и военна токсикология. Лекарствени алергии и токсичност. Отравяния със сънотворни и наркотични вещества. Отравяния с БОВ, физични и химични инкапацитанти.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА

А. Задължителна литература

1. Ксенобиотици – токсичност, превантивни и терапевтични стратегии. Караиванова, М /ред./ Изд. Софттрейд, София, 2008
2. Фармакология и токсикология. Бояджиева Н и Кр. Якимова /ред/. Мед.изд. „АРСО” София, 2014
3. Клинична токсикология. Под редакцията на проф. А.Монов. София, Медицина и физкултура, 1981.

В. Допълнителна литература

1. Фармакология и токсикология, под ред. на Н. Бояджиева и Кр. Якимова, АРСО, 2019г.
2. Проф. Х. Бозов – „Спешна медицина“ - Бургас 2023 г.
3. Н. Александров, Практическа спешна токсикология, изд. „Знание”ЕООД, 2000г.

Съставил учебната програма:

(проф. д-р Христо Бозов, дм)

Учебната програма е обсъдена и приета на заседание на Катедра „Вътрешни болести, социална медицина, физиотерапия и рехабилитация, медицина на бедствените ситуации“, протокол № от

Ръководител катедра:.....

(проф. д-р Владимир Гончев, дм)

Учебната програма е приета и обсъдена на заседание на Факултетен съвет на факултет Медицински факултет, протокол № от

Научен секретар на ФС:.....

(гл. ас. д-р Руска Ненкова)

Актуализации на учебната програма

Катедрен съвет, протокол №..... от

Факултетен съвет, протокол №..... от